

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Yasmin Jama
Anastasiia Saberi
Riina Ilander

Venäläis- ja somalialaisien osallistuminen perhevalmennukseen

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Terveystieteiden yksikkö (AMK)

Kätilö (AMK)

Terveystieteiden koulutusohjelma

Kätilötyön koulutusohjelma

Opinnäytetyö

9.6.2020

Tekijä(t) Otsikko	Anastasia Saberi, Riina Ilander, Yasmin Jama Venäläis- ja somalialaisien osallistuminen perhevalmennukseen
Sivumäärä Aika	76 sivua + 13 liitettä 8.6.2020
Tutkinto	Terveydenhoitaja, kättilö
Tutkinto-ohjelma	Hoitotyö
Suuntautumisvaihtoehto	Terveydenhoitaja, kättilö
Ohjaaja(t)	Lehtori Pirjo Koski
<p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa venäjän- ja somaliankielisille isille suunnattu perhevalmennusvideo. Tavoitteena oli tukea videon avulla maahanmuuttajaisien osallistumista perhevalmennukseen sekä heidän tietämystään perhevalmennuksesta. Opinnäytetyön teoreettiseen osaan haettiin tietoa Cinahl-, Medic-, FINNA- ja PUBMED-tietokannoista. Tietoa haettiin myös manuaalisesti esimerkiksi THL:n sivuilta.</p> <p>Opinnäytetyön alkuvaiheessa kehitettiin kohderyhmälle perhevalmennuksesta video, jonka tarkoitus oli herättää isien kiinnostus perhevalmennuksesta kohtaan. Videot luotiin venäjän ja somalian kielellä, video käännettiin myös suomen kielelle opinnäytetyön raportointia varten. Videon esittämisen jälkeen haastateltiin kolmea venäläistaustaista sekä kolmea somalialaistaustaista isää. Haastattelut toteutettiin teemahaastatteluina. Haastatteluissa isiltä pyydettiin palautetta videoista. Haastattelut analysoitiin sisällönanalyysin avulla.</p> <p>Tulosten perusteella neuvolakäynneillä isille ei kerrota tarpeeksi perhevalmennuksesta tai siitä ei mainita ollenkaan. Haastateltavat kokivat perhevalmennusvideon hyödylliseksi. Näin kokivat etenkin ne isät, joilla ei ollut ollenkaan tietoa perhevalmennuksesta. Video lisäsi myös isien mielenkiintoa osallistua perhevalmennukseen.</p> <p>Opinnäytetyö toteutettiin osana suunnitteilla olevaa "Childbearing Migrant Women in Europe-hanketta", jonka tavoitteena on tukea raskaana olevien, synnyttävien ja synnyttäneiden maahanmuuttajanaisten, vastasyntyneiden ja koko perheen hyvinvointia terveyttä. Työn tuloksia voidaan hyödyntää tulevaisuudessa sekä perhevalmennuksessa, että koulutuksessa. Videon kehittämistä tulee jatkaa, samoin sen jakelukanavat tarkistaa.</p>	
Avainsanat	perhevalmennus, monikulttuurisuus, maahanmuuttaja; somalin ja venäjän kieli; video

Author(s) Title	Anastasiia Saberi, Riina Ilander and Yasmin Jama Participation of Russian and Somali fathers in family coaching
Number of Pages Date	76 pages + 13 appendices 8.6.2020
Degree	Bachelor of Health Care
Degree Programme	Nursing and Health Care
Specialisation option	Midwifery, Public Health Nursing
Instructor(s)	Lecturer Pirjo Koski
<p>The purpose of this thesis was to produce a family coaching video that was aimed at Russian and Somali-speaking fathers. The aim was to help immigrant fathers to participate in family coaching and increase their knowledge of family coaching through video. The theoretical part of the thesis consists of Cinahl, Medic, FINNA and PUBMED More information was also found on the Internet website such as THL and Registry Office.</p> <p>At the beginning of the thesis, a video on family coaching was developed for the target group to raise fathers' interest in family coaching. The videos were made in Russian and Somali, the video was also translated into Finnish for the thesis report. Following the video, three fathers of Russian background and three fathers of Somali background were interviewed. The content of the interview material was analyzed by means of content analysis. The interviews were conducted as theme interviews, and the fathers were asked for feedback on the videos.</p> <p>Based on the results, visits to the clinic did not tell fathers enough or little information about family coaching. The interviewees found the videos of Russian and Somali -language family coaching useful, the videos were useful especially for fathers who had no knowledge of family coaching at all. The video also increased fathers' interest in participating in family coaching.</p> <p>Childbearing Migrant Women in Europe-project goal is to improve the world by influencing immigrant women that are pregnant, giving birth our have giving birth, health of newborns and the well- being of the whole family. The results of the thesis can be utilized in the future, both in family coaching and education. The video needs to continue to develop and update. Securing the right video distribution channels will also be important in the future.</p>	
Keywords	Family coaching, multiculturalism, immigrant, somali and russian language; video

Sisällysluettelo

1	Johdanto	1
2	Maahanmuuttajien perhevalmennus	2
2.1	Perhevalmennus	2
2.2	Maahanmuuttajien perhevalmennus	3
2.3	Kulttuuritaustan yhteys terveyteen	3
2.4	Tutkimuksia maahanmuuttajien perhevalmennuksesta	4
2.5	Monikulttuurisuuden kohtaaminen	5
3	Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset	7
4	Opinnäytetyössä käytetyt menetelmät	8
4.1	Laadullinen tutkimus	8
4.2	Videon tuottaminen perhevalmennuksesta	8
4.2.1	Videon sisällön tuottaminen	8
4.2.2	Kuvien tuottaminen ja musiikki	9
4.3	Somalialais- ja venäläistaustaisia maahanmuuttajamiesten haastattelu	9
4.3.1	Teemahaastattelu	9
4.3.2	Haastattelulomake	10
4.3.3	Otos ja haastattelun toteuttaminen	11
4.3.4	Haastatteluaineiston analyysi	12
5	Opinnäytetyön tulokset	18
5.1	Perhevalmennusvideo somalin- ja venäjänkielisille isille	18
5.2	Videon itsearvioinnin tulokset	18
5.3	Somalin- ja venäjänkielisten miesten palautteet videosta	20
5.3.1	Mielipiteet videosta	20
5.3.2	Videon hyöty perhevalmennuksesta tietämättömille	20
5.3.3	Perhevalmennuksen merkitys	21
5.3.4	Perhevalmennukseen osallistumiseen vaikuttavat tekijät	22
5.3.5	Perhevalmennukseen osallistumisen estävät tekijät	23
5.4	Yhteenveto tuloksista	24
6	Pohdinta	25
6.1	Kehittämistyön ja sen tulosten pohdinta	25
6.2	Opinnäytetyön luotettavuus	25
6.3	Opinnäytetyön eettisyys	26

6.4	Opinnäytetyön tulosten hyödynnettävyys	27
6.5	Oman osaamisen arviointi	28
	Lähteet	29
	Liitteet	
	Liite 1. Tutkimusaineiston analyysikehys	
	Liite 2. Opinnäytetyöntiedote ja suostumuslomake suomeksi	
	Liite 3. Opinnäytetyöntiedote ja suostumuslomake venäjäksi	
	Liite 4. Opinnäytetyöntiedote ja suostumuslomake somaliaksi	
	Liite 5. Taustatietolomake suomeksi	
	Liite 6. Taustatietolomake venäjäksi	
	Liite 7. Taustatietolomake somaliaksi	
	Liite 8. Haastattelurunko suomeksi	
	Liite 9. Haastattelurunko venäjäksi	
	Liite 10. Haastattelurunko somaliaksi	
	Liite 11. Tietoa opinnäytetyöhön osallistuvalla	
	Liite 12. Linkit perhevalmennusvideoon	
	Liite 13. Perhevalmennusvideon käsikirjoitus	

1 Johdanto

Vuonna 2017 Suomessa syntyi 50 321 lasta, joista maahanmuuttajataustaisia oli noin 6 600. Tilastokeskuksen tilastoinnin mukaan vuoden 2017 syntyvyys on kaikkein aikojen matalin. Toisen sukupolven ulkomaalaisia eli joiden toinen tai molemmat vanhemmat ovat Suomessa syntyneitä, syntyi vuonna 2017 noin 150 lasta ja tämä osuus tulee varmasti lähivuosina kasvamaan. (Tilastokeskus 2017a.)

Nykyisin suurin osa vanhemmista, jotka odottavat ensimmäistä vauvaa osallistuvat perhevalmennukseen, jos oma kotikunta saa järjestettyä sitä (Pietilä-Hella 2010: 57). Useimmat perheet kokivat perhevalmennuksen merkitykselliseksi ja ovat olleet tyytyväisiä, että ovat osallistuneet siihen (Vehviläinen-Julkunen 1996; Brady – Glynn – Scott 2001: 28). Vaikka isät osallistuvat perhevalmennuksiin, isien asema äitiys- ja lastenneuvolapalveluissa on ollut vuosikymmeniä vakiintumaton. Tämän takia viime aikana on kiinnitetty enemmän huomiota isien tilanteen parantumiseen. (Pietilä-Hella 2010: 57.)

Lepola Susanna kirjoittaa gradussaan (2017: 50) että miehet kokivat jäävänsä ulkopuoliseksi, kun heille välillä annettiin vain materiaalit kouraan eikä heitä huomioitu muuten. Rajasimme opinnäytetyötä koskemaan erityisesti somalialais- ja venäläistaustaisten maahanmuuttajamiesten osallistumista ja yleistä tietämystä perhevalmennukseen. Tilastokeskuksen mukaan (2017b) venäläiset ja somalialaiset ovat isoja Suomessa asuvia maahanmuuttajaryhmiä ja heidän kulttuurinsa eroavat toisistaan suuresti. Tästä syystä meitä kiinnostaa tutkia juuri näiden kahden kulttuurin edustajia, jotta saamme monipuolista näkemystä, siitä kuinka he suhtautuvat perhevalmennukseen.

Pyrimme tuloksiemme perusteella saada aiheestamme lisää tietoa, jotta muut alan ammattilaiset hyötyisivät siitä. Tulevina terveydenhoitajina ja kättilönä meitä kiinnostaa miten edistää terveyttä perheiden ja parisuhteiden parissa raskaudesta lapsen kasvamiseen asti. Terveys- ja sosiaalialan ammattilaiset voivat hyötyä opinnäytetyömme kootuista tiedoista hyödyntämällä niitä isien motivoimisessa perhevalmennukseen osallistumiseen ja mahdollisten kehittämiskohtien parantamiseen. Maahanmuuttaja asiakkaiden kohdalla myös kieli voi olla esteenä päästäkseen terveyspalveluiden pariin. Videot, jotka aiomme tuottaa kahdella kielellä voivat helpottaa riittämätöntä kielitaitoa omaavia somalialais- ja venäläistaustaisia isiä ottamaan osaa perhevalmennukseen.

Opinnäytetyömme liittyy Childbearing Migrant Women in Europe- hankkeeseen, jonka tavoitteena on parantaa maailmaa vaikuttamalla raskaana olevien ja synnyttävien ja synnyttäneiden maahanmuuttajien naisten, vastasyntyneiden ja koko perheen terveyteen ja hyvinvointiin (WoMBH-net).

2 Maahanmuuttajien perhevalmennus

2.1 Perhevalmennus

Perhevalmennus on ohjausta ja valmentamista lasta odottavalle, synnyttävälle ja kasvattavalle perheelle. Perhevalmennuskäsite on tullut käyttöön 1980-luvulla, siihen mennessä käytettiin käsitettä synnytysvalmennus. (Armanto – Koistinen 2007: 36.) Perhevalmennusta on järjestettävää moniammatillisesti ensimmäistä lasta odottaville perheille. Perhevalmennuksen tarkoituksena on tukea lasta odottavaa perhettä synnytykseen, lapsen hoitoon, imetykseen sekä kasvatukseen ja vanhemmuuteen. Perhevalmennuksessa vahvistetaan ja tuetaan vanhempien taitoja ja tietoja pienen lapsen hoidossa. Perhevalmennus sisältää näyttöön perustuvaa ja tarpeiden mukaisen terveysneuvonnan lastaan odottaville vanhemmille. Perhevalmennuksen onnistumisen kannalta on tärkeää, että molemmat vanhemmat osallistuvat perhevalmennukseen. Vuorovaikutuksen merkitys myös korostuu ja osallistujien palautteen vastaanottaminen on yhä tärkeä. Valmennuksen tarkoitus on edistää raskaana olevan äidin ja sikiön terveyttä, sen tavoitteen on lisätä lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutusta samalla edistää parisuhdetta ja vanhempien keskeistä vuorovaikutus suhdetta. (THL 2018.)

Perhevalmennuksen keskeisiä aihealueita ovat loppuraskauden yleiset, lisäseurantaan vaativat oireet, synnytys, sairaalasta kotiutuminen, vauvan hoito, vanhemmuus, parisuhde, vanhempien terveystottumukset, perhevapaat ja Kelan maksamat etuudet ja perheiden erilaiset palvelut kunnassa (THL 2018).

Perhevalmennuksen ryhmätoiminnan tarkoitus on olla vuorovaikutuksellista ja voimavara- lähtöistä, ja perheiden motivaatiolla on osansa, sillä jokainen perhe on oman elämäntilanteensa asiantuntija. Perhevalmennusryhmät kokoontuvat ensimmäisinä tapaamiskertoina terveysasemalla, minkä jälkeen toiminta jatkuu leikkipuistotoimintana. (Helsingin kaupunki.)

Perhevalmennusta järjestetään myös neuvolassa, jossa terveydenhoitajalla on merkittävä rooli osallistujien motivoimisessa. Terveydenhoitaja kertoo kurssin sisällöstä ja sen hyödyistä odottaville vanhemmille neuvolakäyntien yhteydessä. Samalla hän voi ottaa perheen mahdolliset erityistoiveet huomioon, esimerkiksi jos perheellä on tarvetta tulkin käyttöön (Innokylä 2013.)

2.2 Maahanmuuttajien perhevalmennus

Maahanmuuttaja on Suomeen muuttanut ulkomaan kansalainen, joka aikoo mahdollisesti asua maassa pidempään. Maahanmuuttajalla tarkoitetaan myös henkilöä, joka on syntynyt Suomessa, mutta jonka vanhemmat ovat muuttaneet Suomeen, ns. toisen sukupolven maahanmuuttaja. (Väestöliitto.) Suomessa asuvien ulkomaan kansalaisten määrä oli lähes 249 500 vuonna 2017 ja ns. toisen sukupolven maahanmuuttajia oli 15 500 vuonna 2016 (Tilastokeskus 2017b).

Maahanmuuttajaperheiden perhevalmennuksessa pyritään antamaan perheille asiallista ja ajan tasalla olevaa tietoa vauvaperhettä koskevista asioista. Perhevalmennus on samalla hyvä paikka tutustua suomalaiseen terveydenhuoltojärjestelmään sekä nykypäivän tietoihin ja taitoihin, joita voi hyödyntää lapsen kasvatuksessa. Maahanmuuttajaperheiden perhevalmennus etenee suomalaisen perhevalmennusrungon mukaisesti, eli tapaamiskertoja on neljä ennen synnytystä ja neljä synnytyksen jälkeen. Kaikilla tapaamiskerroilla on suunniteltu ohjelma, jossa käydään läpi tiettyjä asioita. Maahanmuuttajaperheiden tapaamiset voidaan toteuttaa suomalaista mallia noudattaen ja erityispiirteitä huomioiden. (Innokylä 2013.)

Maahanmuuttajaperheiden valmennuksessa mahdollisen tulkin käyttö ja osallistujien kielitaito olisi hyvä ottaa huomioon. Toisaalta maahanmuuttajien perhevalmennuksen kokemusten mukaan ryhmän koko voi vaihdella niin, että osanottajia on hyvä olla riittävästi myös poissaolojen varalle. Jokaisen tapaamiskerran ennakointi ja suunnittelu olisi tärkeä. Maahanmuuttajien perhevalmennus hankkeessa huomioitiin ryhmien koot ja samalla varauduttiin kurssin osallistujia määrään vaihtelevuuteen, sillä kurssin järjestäjät huomasivat haasteen saada osallistujat sitoutumaan ryhmään. (Lukka – Laaninen 2008.)

2.3 Kulttuuritaustan yhteys terveyteen

Ihmisen hyvinvointi on moniulotteinen kokonaisuus, ja sen merkitys vaihtelee eri elämänskaaren vaiheissa. Hyvinvoinnin mittareina käytetään väestötason tarkastelussa ihmisten

elinoloja, elämäntapoja, terveyttä sekä palveluiden toimivuutta. Yksilötason hyvinvointiin vaikuttavat monen eri tekijät, kuten sukupuoli, ikä, etninen tausta, syntymä- ja asuinmaan, lapsuuden elin-olot ja terveys. Hyvinvointia voidaan tarkastella myös yhteiskunnan kokonaishyvinvoinnin tilanteesta. (Malin – Suvisaari 2014: 4.) Ihmisen terveyttä voidaan tarkastella yksilön ja yhteisön sekä väestöryhmien ja yhteisöjen näkökulmasta. Yksilön terveys ja sairaus vaikuttavat läheisiin ja samalla koko yhteiskuntaan. Eri väestöryhmien terveyteen lapsen ja äidin terveyteen vaikuttavat sosioekonomiset tekijät sekä välittömät tekijät. Sosioekonomisilla tekijöillä tarkoitetaan yksilöllisiä tekijöitä, elinolosuhteisiin liittyviä tekijöitä, kotitalouteen liittyviä tekijöitä ja elinyhteisöön liittyviä tekijöitä. Välittömällä tekijöillä tarkoitetaan muun muassa äitiyteen, ympäristöön, ravitsemukseen sekä terveydenhuoltoon liittyviä tekijöitä. Vanhemmuuteen liittyy erilaisia käsityksiä ja perinteitä. Siksi on hyvä huomioida ja ymmärtää maahanmuuttajien käsityksiä vanhemmuudesta ja miten he kokevat sen. (Koski 2014: 38.)

Terveyden edistämisessä on kyse toiminnasta, jonka perimmäinen tarkoitus on parantaa ihmisen omia ja ympäristön mahdollisuuksia terveyteen ja siitä huolehtimiseen. Terveyden edistämisellä yritetään myös mahdollistaa terveyden edellytysten parantamista yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan tasolla. (Vertio 2003: 29.)

Oman terveyden edistämisessä ihminen on omista terveysvalinoistaan vastuussa, mutta elintavoilla ja elinoloilla keskeinen merkitys terveydenedistämisen kannalta. Samalla terveyteen vaikuttavat ympäristön ja yhteiskunnan mahdollisuudet. Terveydenhuollossa terveyden edistämistä ohjaavat keskeiset periaatteet, kuten ihmisarvon ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen, voimavarojen vahvistaminen, oikeudenmukaisuus, ja vastuullisuus. Ei kulttuuritaustoista tulevilla ihmisillä on erilaisia käsityksiä terveydestä ja yhteisön uskomukset, ja kulttuuri perinteet ovat sidoksissa toisiinsa. (Koski 2014: 43.)

2.4 Tutkimuksia maahanmuuttajien perhevalmennuksesta

Helsingin sosiaaliviraston rahoittama Kontulan vauvaperhehanke, jonka tavoitteena oli kehittää maahanmuuttajien perhevalmennusta. Hankeen järjestettiin vuosina 2005–2007 ja hankealueena oli Kontulan terveysasema. Kohderyhmäksi valittiin neuvolapalveluita käyttävät somaliperheet. Perhevalmennuksen kehityshankkeessa huomioitavaa oli se, että isät olisi hyvä saada myös mukaan perhevalmennukseen. Isät saisivat tietää, mitä perhevalmennuksessa keskustellaan eri tapaamiskerroilla. Tutkimuksen järjestäjät

huomioivat sen, että synnytykseen liittyvät asiat olisi kenties hyvä kertoa naisille erikseen. Perheille lastenhoito olisi myös hyvä järjestää, koska heillä saattaa olla vaikeuksia omin voimin saada lastenhoitoapua. Tutkimuksessa huomioitiin maahanmuuttajien kulttuuriin kuuluvat tavat ja perhevalmennus aloitettiin kevyesti kuulumisia vaihdellen ja teetä/kahvia juoden. Somalikulttuurissa on kohteliasta, että ensin vaihdetaan kuulumiset ja vasta sitten keskustellaan itse asiasta. Erilaisista kulttuuritaustoista tulevien tapoja olisi hyvä ymmärtää ja kunnioittaa, sillä sen osoittaa, että on aidosti kiinnostunut. Kontulan terveysaseman terveydenhoitajien haastattelujen perusteella saatu tieto oli, että somaliperheiden osallistuminen perhevalmennukseen oli melko vähäistä. Ilmeisesti sekä kieli- että kulttuurierot olivat syynä vähäiseen osallistumiseen. (Laaninen – Lukka 2007.)

Löysimme tutkimuksia maahanmuuttajien perhevalmennuksesta ja sen sisällöstä ja myös tutkimuksia maahanmuuttajien terveyteen ja hyvinvointiin liittyvistä asioista. Lepolan (2017) pro gradu -tutkielman mukaan, maahanmuuttajien perhevalmennukseen osallistumiseen vaikuttavat: suurten koulutuserojen takia perheillä eriarvoinen asema, vaikeuksia ymmärtää suomalaista terveyspalvelujärjestelmää, tuttuja tai erityisiä perhevalmennusteemoja, perheiden arjessa kulttuurin erilaisia ilmenemistapoja, maahanmuuttajanaisilla erityisiä tarpeita synnytyksessä ja maahanmuuttajanaisilla erityinen syrjäytymisriski. Perhevalmennuksen onnistumiseen vaikuttavat perheiden yksilöllisyys monikulttuurisen perhevalmennuksen ja myönteinen vuorovaikutus.

2.5 Monikulttuurisuuden kohtaaminen

Suomessa, kuten monissa muissakin maissa, väestö ikääntyy, syntyvyys vähenee ja ihmiset elävät yhä pidempään ja samalla väestö vanhenee. Tämä johtaa siihen, että työikäisten osuus väestöstä pienenee ja heidän tilallensa tarvitaan lisää työvoimaa. Maahanmuuttajan työvoimaa tarvitaan yhä enemmän, ja kun vanhusväestön osuus kokonaisväestöstä kasvaa, huoltosuhte heikkenee. Huoltosuhteella kuvataan huollettavan väestönosan (lapset ja vanhukset) osuutta koko väestöstä suhteessa työikäisten osuuteen. Suomen väestönkehitys vaihtelee paljon alueittain. Nettomaahanmuutto on kasvattanut Suomen väkilukua enemmän kuin syntyvyys. Suomen väestönkasvu tulee hidastumaan tulevaisuudessa, ja väestönkasvu saattaa jatkuu vain nettomaahanmuuton ansiosta. Maahanmuuttajataustaisten henkilöiden osuus väestössä kasvaa ja, jopa puolet Helsingin väestönlisäyksestä on jo vieraskielistä. (Peda 2018a). Maahanmuuttajien

ikä rakenne poikkeaa kantasuomalaisten ikärakenteesta, sillä maahan muuttaneiden joukossa, on paljon enemmän nuoria ja työikäisiä. Väestön ikäännyttyä Suomi tarvitsee enemmän työntekijöitä. Eri aloille työvoiman keskittäminen sosiaali- ja terveystalouden pariin olisi kannattavaa, sillä ikääntyvän väestön tilalle tarvitaan työntekijöitä ja samalla heistä huolehtivia ihmisiä. Keskeisin ja tärkein asia on maahanmuuttajaväestön kotouttaminen ja työllistyminen. Maahanmuuttajien tarkoituksenmukainen ja tehokas kotoutuminen ja yhteiskuntaan sopeutuminen on maahanmuuttajalle ja yhteisön kannalta tärkeää. (Peda 2018a.)

Maahanmuuttajien kotouttaminen Suomessa vaatii laaja yhteistyötä eri aloilla työskentelevien kesken, ja sen hyvänä edellytyksenä on maahanmuuttajan sekä alalla toimivan sitoutumista prosessiin. Kotouttaminen ja sen prosessissa saattaa välillä olla kovinkin vaativa ja pitkä, sillä eri alojen työntekijät tekevät keskenään yhteistyötä. Kotiuttaminen saatetaan nähdä kaksisuuntaisena prosessina, jossa yhteiskunta ja maahanmuuttaja oppivat toisiltaan, yhteiskunta muuttuu väestön kasvaessa monimuotoisemmaksi, ja maahanmuuttaja hankkii itselleen tarvittavat tiedot ja taidot, joita hän voisi hyödyntää työelämässä. (TEM.)

Maahanmuuttajien kotouttamiseen Suomessa osallistuu monia toimijoita julkisen sektorin toimijoista järjestöihin ja yrityksistä yksityishenkilöihin. Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa kotouttamisasioiden johtamisesta. Sen vastuulle kuuluu kotouttamiseen liittyvä lainsäädäntö sekä maahanmuuttajien työllistymisen edistäminen. Hyvän yhteistyön toteutuminen ja asiakasta koskevien päätösten viestittäminen eri tahojen kesken on tärkeää, sillä asiakkaalla saattaa olla pitkiäkin asiakkuussuhteita erilaisiin paikkoihin. Maahanmuuttaja asiakkaan tulisi myös kokea yhdenvertaisuutta ja yhteenkuuluvuutta, ja näitä edistää asiakkaan kuuleminen ja ymmärtäminen. Palveluita tarjoavan on hyvä huomioida ja tarjota asiakkaalle tulkin käytön mahdollisuutta, jonka avulla asiakkaan ja palveluita tarjoavan työntekijän yhteistyö voi sujua paremmin. (Peda 2018b).

Maahanmuuttajien kotouttavia palveluita tuottava keskeinen taho on myös kolmas sektori eli erilaiset järjestöt ja yhdistykset. Monet niistä edistävät maahanmuuttaja sopeutumista yhteiskuntaan. He tarjoavat maahanmuuttajille kielikursseja, työllistävää toimintaa, mahdollisuuden vapaaehtoistyöhön tai auttavat luomaan erilaisia sosiaalisia verkostoja, jotka voisivat edistää sosiaalista hyvinvointia. Kotoutumista edistetään jokapäiväisen arjen tilanteissa kuten päiväkodeissa, kouluissa, harrastustoiminnassa tai työpaikoilla. Maahanmuuttajalle tulisi myös korostaa sitä, että apua eri ongelma tilanteisiin on aina

saatavilla. Terveystenhoito palvelut tarjoavat tukea ja neuvontaa, kuten mielenterveyttä edistäviä ja tukevia palveluita, ehkäisyneuvontaa ja rokottamiseen liittyvää neuvontaa. (Peda 2018b.)

Maahanmuuttaja-asiakkaiden kohtaaminen terveydenhuollossa, kouluissa ja muissa palveluissa alkavat jo kuulua työntekijöiden arkipäivään. Työntekijän ja asiakkaan välisessä vuorovaikutuksessa on tärkeää asiakkaan tarpeiden huomioiminen ja niiden kuunteleminen. Palveluita tarjoavan olisi hyvä tiedostaa ja luoda välineitä, joilla haasteelliset kielen ja kulttuuristen esteiden takia syntyneet tilanteet voitaisiin kohdata paremmin. Asiakkaan kokonaistilanteen ymmärtäminen olisi ensisijaisessa asemassa luottamuksellisen työskentelyilmapiirin syntymiselle. Perhevalmennuksen työntekijä jakaa tietoa valmennus muotoisessa tilanteessa, johon voi osallistua monenlaisia perheitä monista eri taustoista. Tiedon jakaminen kaikille tasapuolisesti olisi ihanne lähtökohtana asiakkaiden näkökulmasta. Niinpä perheneuvontaa tarjoavien palveluiden olisi hyvä hahmottaa erillisille asiakkaalleen sopivia ratkaisuja, joiden avulla saataisiin kattavampaa ja laadukkaampaa palvelua. (Väestöliito 2016.)

3 Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tarkoituksena on kuvailla maahanmuuttajataustaisten miesten osallistumista ja tietämystä perhevalmennuksesta terveyden edistämisen näkökulmasta. Erityisesti keskitymme venäläis- ja somalialaistaustaisten miehiin haastatteleamalla heitä.

Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa perhevalmennuksen ja koulutuksen kehittämistä varten.

Opinnäytetyötä ohjaavat seuraavat tutkimuskysymykset:

1. Mitä perhevalmennus merkitsee maahanmuuttajataustaisille miehille?
2. Mitkä tekijät vaikuttavat maahanmuuttajamiesten perhevalmennukseen osallistumiseen?
3. Mitkä tekijät estävät maahanmuuttajamiesten osallistumista perhevalmennukseen?

4 Opinnäytetyössä käytetyt menetelmät

4.1 Laadullinen tutkimus

Opinnäytetyön menetelmänä käytimme kvalitatiivista menetelmää, sillä kvalitatiivisella tutkimuksella on mahdollista saada vastauksia tutkimuskysymyksiimme ja näin lisätä ymmärtämystä tutkimusilmiöstä (Vehviläinen - Julkunen – Kankkunen 2010: 57).

Tuotimme ensin kolme videota perhevalmennuksesta suomen, somalin ja venäjän kielellä. Seuraavaksi teimme videoista itsearvioinnit terveysaineiston laatukriteereiden avulla ja lopuksi keräsimme haastattelemalla videoista palautteet kolmelta somalialaistaustaiselta (n=3) ja kolmelta venäläistaustaiselta (3) mieheltä.

4.2 Videon tuottaminen perhevalmennuksesta

Opinnäytetyömme perhevalmennusvideot (liite 12) tuotimme yhdessä Venäjällä media-alaa opiskelevan tuttumme Tanya Sidnevan kanssa suomen, venäjän ja somalin kielellä. Sisällöltään videot ovat identtiset, ainoastaan tekstit ovat venäjän, somalin ja suomen kielellä. Videon tekemiseen käytettiin Sony Vegas pro -ohjelmaa. Videossa korostuu isien tärkeys ja tuki perhevalmennuksessa.

Video on tarkoitettu kaikille, joilla on mahdollisuus osallistua perhevalmennukseen Suomessa. Videot on myös tarkoitettu käytettäväksi neuvolan henkilökunnalle.

Videon tavoitteena on saada heräämään kiinnostus perhevalmennukseen osallistumiseen. Tavoitteena on saada tieto perhevalmennuksesta myös suomen kieltä osaamattomille. Videoita voidaan esimerkiksi jatkossa esittää neuvolan odotustilassa, vastaanotolla tai esimerkiksi oppimateriaalina koulussa.

4.2.1 Videon sisällön tuottaminen

Opinnäytetyöntekijöinäimme kirjoitimme tekstit videota varten suomeksi, käyttämällä apuna perhevalmennuksen teoriatietoa ja esim. Helsingin kaupungin infoa perhevalmennuksesta. Sen jälkeen käänsimme tekstit venäjäksi ja somaliaksi mahdollisimman hyvin. Tarkastutimme sanoja sanakirjojen sekä useiden somalian ja venäjän kieltä osaavien

tuttaviemme avulla, jotta käännökset onnistuisivat oikein. Valitsimme sisällöksi tärkeimmät ja tarpeellisimmat tiedot opinnäytetyömme teoriapohjasta, esimerkiksi mitä perhevalmennus on, kenelle sitä tarjotaan ja tulkin mahdollisesta käytöstä tarpeen mukaan. Sisältö pohjautuu tutkittuun ja sekä asiantuntijoiden tietoon. Ajatuksena oli tehdä mahdollisimman ytimekäs ja sisällöltään tarpeellisia tietoja sisältävä perhevalmennusvideo.

4.2.2 Kuvien tuottaminen ja musiikki

Opinnäytetyössämme kuvat videoon toteutti Venäjällä media-alaa opiskeleva ystävämmme Tanya Sidneva. Esitimme hänelle toiveet, millaista kuvamateriaalia halusimme videoon. Toiveidemme perusteella saimme juuri sellaiset kuvitetut kuvat, joita halusimme. Toiveena oli saada kuvia lasta odottavista puolisoista sekä perhevalmennuksesta monikulttuurisena. Sidneva toteutti videoomme värikkäät, kauniit ja tunteelliset piirrokset, joissa näkyy perhevalmennuksen monikulttuurisuus. Hän otti huomioon ehdotuksiamme kuvien korjaamisesta ja yhteistyömme sujui hyvin. Videomme taustamusiikkina käytimme Benjamin Tissonin kappaletta ”Tenderness” Otimme kyseisen kappaleen sivulta (<<https://www.bensound.com/royalty-free-music/2>>.)

Terveysaineiston laatukriteereiden tarkoitus on parantaa terveysaineiston laatua erityisesti tavoitellun ryhmän näkökulmasta. Arvioimme tuottamaa videotamme arviointialueittain perustuen isien haastatteluista saatuihin vastauksiin ja isien palautteisiin: kriteerit 1–4 käsittelevät terveyden edistämiseen liittyviä näkökulmia ja kriteerit 5–7 käsittelevät aineiston sopivuutta kohderyhmälle. (Rouvinen – Wilenius 2007.)

4.3 Somalialais- ja venäläistaustaisia maahanmuuttajamiesten haastattelu

4.3.1 Teemahaastattelu

Toteutimme haastattelun teemahaastatteluna. Teemahaastattelu eli puolistrukturoitu haastattelu tarkoittaa haastattelua, johon on valmiiksi valittu teema. Teemaa ja tarkentavia kysymyksiä niihin liittyen noudatetaan, mutta kysymysjärjestyksellä ei ole merkitystä. Teemassa pyritään pysymään, että saadaan vastauksia tutkittavaan ilmiöön ja tutkimusta johdatteleviin kysymyksiin. Haastattelussa pyritään kysymään samat kysymykset kaikilta haastateltavilta, että laadullisuus säilyy tutkimuksessa. (Tuomi – Sarajärvi 2009: 75.)

Kysymykset teemahaastatteluissa ovat kaikille samat, mutta vastaukset ovat omin sanoin kerrottuja eikä vastausvaihtoehtoihin sidottuja. Näin ollen haastateltavat vastaavat omin sanoin. Teemahaastattelu lähtee oletuksesta, että tällä menetelmällä voidaan tutkia ihmisen tuntemuksia, ajatuksia ja tunteita ja näin korostetaan ihmisen elämysmaailmaa. Asioiden tulkinnat ja merkitys syntyvät vuorovaikutuksessa. (Hirsjärvi – Hurme 2000: 59.)

4.3.2 Haastattelulomake

Haastattelua ohjaavien kysymysten tarkoituksena on selvittää, mitä perhevalmennus merkitsee maahanmuuttajataustaisille miehille. Taustatiedoissa (liitteet 5, 6 ja 7) kysymme vastaajan ikää, Suomessa oloaikaa, koulutustausta, missä haastateltava on käynyt koulutuksen, lasten määrää sekä tämänhetkistä työtilannetta. (Vilka 2005: 81.) Lisäksi kysyttiin: 1. mitä perhevalmennus on ja mitä se merkitsee hänelle taikka omalle perheelle. 2. Mitkä tekijät vaikuttavat maahanmuuttajamiesten perhevalmennukseen osallistumiseen, tässä vastaajan olisi tarkoitus vastata 3. "Mikä saa sinut/ teidät osallistumaan raskaana olevan puolisosin kanssa perhevalmennukseen? 4. Mitkä tekijät estävät sinua/teitä osallistumista perhevalmennukseen?" Haastateltavan vastattua tähän kysymystä tarkennettaisiin 5. "Mitkä tekijät estävät sinua/ teitä osallistumasta raskaana olevan puolisosin kanssa perhevalmennukseen?" Haastatteluihin olimme luoneet suomeksi, venäjäksi ja somaliaksi haastattelurungot. (liitteet 8,9,10.) Seuraavassa taulukossa käymme läpi haastatteluamme ohjaavia kysymyksiä.

Taulukko 1. Haastattelua ohjaavat kysymykset.

Opinnäytetyötä ohjaavat kysymykset	Haastattelulomakkeen kysymykset
Taustatiedot	Vastaajan ikää, Suomessa oloaikaa, koulutustausta, missä on käynyt koulutuksen, lasten määrää sekä tämän hetkistä työtilannetta. Tiedätkö, mitä perhevalmennus on: ei/ kyllä

1. Mitä perhevalmennus merkitsee maahanmuuttajataustaisille miehille?	Kuvaile, mitä perhevalmennus teidän mielestänne tarkoittaa? Mitä perhevalmennus merkitsee juuri teille/ perheellenne?
2. Mitkä tekijät vaikuttavat maahanmuuttajamiesten perhevalmennukseen osallistumiseen?	Mikä saa teidät osallistumaan raskaana olevan puolisososi kanssa perhevalmennukseen?
3. Mitkä tekijät estävät maahanmuuttajamiesten osallistumista perhevalmennukseen?	Mitkä tekijät estävät teitä osallistumasta raskaana olevan puolisososi kanssa perhevalmennukseen?

4.3.3 Otos ja haastattelun toteuttaminen

Hankimme haastateltavat lumipallo-otantaa käyttäen, löysimme ensin avainhenkilöitä ja haastattelimme heitä, avainhenkilö avulla saimme lisää haastateltavia (Tuomi – Sarajärvi 2009: 86). Haastattelimme (= otos) 3 venäjän- ja 3 somaliankielistä perheellistä miestä, jotka olivat iältään 30–50-vuotiaita ja olivat asuneet Suomessa vähintään 6 vuotta. Haastattelun jälkeen pyysimme heitä ehdottamaan muita henkilöitä, jotka saattaisivat täydentää jo saatua tietoa. Tämä ryhmä ehdotti taas uusia nimiä. “Lumipalloilu” jatkui, kunnes enää ei tullut uusia henkilöitä. Näin voidaan luottaa, että haastattelijalla on saanut juuri ne henkilöt, jotka ovat keskeisiä opinnäytetyön tutkimuskysymysten kanssa. (Hirsjärvi - Hurme 2000: 60.) Lähetimme haastatteluun osallistuneille isille ennen haastattelun toteutumista tiedotteen (liite 11) missä heille kerrotaan mihin opinnäytetyöhän he osallistuvat.

Venäjänkielisiä isiä osallistuivat haastatteluihin kolmesta eri kaupungista, Raahesta, Kuopiosta ja Kajaanista. Lähetimme heille suostumuslomakkeet suomen ja venäjän kielellä (liitteet 2 ja 3) postitse ja perhevalmennusvideon venäjän kielellä sähköpostitse. Kun paperit saapuivat takaisin, sovimme heidän kanssaan haastatteluajat.

Haastattelut yksi ryhmämme jäsen toteutti venäjän kielellä haastateltavien toiveesta. Haastattelut kestivät 15–20 minuuttia. Ennen aloitusta muistutimme vapaaehtoisuudesta haastatteluun. Käytimme apuna äänityslaitetta haastateltavien suostumuksella. Kävimme miesten kanssa avointa keskustelua, pysyen kuitenkin opinnäytetyötä ohjaavissa kysymyksissä. Haastattelun alussa vastaajat vastasivat avoimiin kysymyksiin.

Somalialaiset isät osallistuivat haastatteluun kahdesta eri kaupungista, Helsingistä ja Vaasasta. Haastatteluajat sovimme puhelimen ja sähköpostin välityksellä. Haastattelut toteutuivat vasta, kun olimme saaneet takaisin suostumuslomakkeet (liite 4) osallistujilta. Yksi opiskelijoista toteutti haastattelut somalinkielellä. Lähetimme osallistujille suostumuslomakkeet suomen ja somalin kielellä (liite 2 ja 4) postitse ja perhevalmennusvideon somalin kielellä he saivat linkin sähköpostitse. Haastattelua ohjasi opinnäytetyön ohjaavat kysymykset, haastattelu oli avointa ja haastateltavat saivat vapaasti ilmaista omia ajatuksiaan. Keskustelujen tallentamiseen käytimme apuna äänityslaitetta haastateltavien suostumuksella.

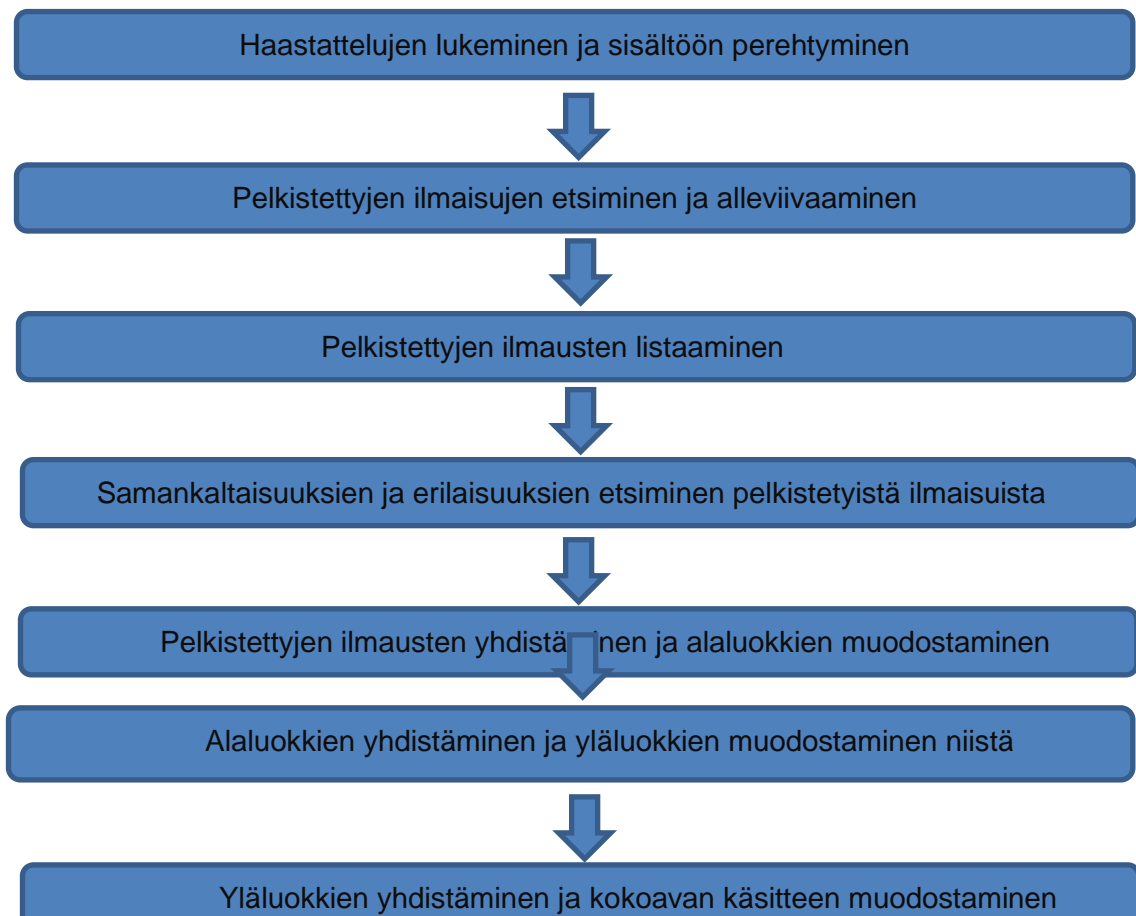
Haastatteluista kaksi toteutui kasvotusten ja yksi Skype-yhteydellä. Haastattelut kestivät 30–50 minuuttia. Ennen haastattelun aloitusta muistutimme osallistujia haastattelun vapaaehtoisuudesta ja sen nauhoittamisesta. Kerroimme myös sen, että haastattelun voi keskeyttää, jos kokee sen omasta mielestään tarpeelliseksi. Haastattelun alussa korostimme myös sitä, että haastateltavan niemeä ei tulla mainitsemaan opinnäytetyössä ja haastattelu toteutetaan salassapitolakia noudattaen.

4.3.4 Haastatteluaineiston analyysi

Opinnäytetyöhön kootun haastatteluaineiston analysoimme sisällönanalyysin avulla. Sisällönanalyysin avulla tutkimustietoa ensin tiivistetään ja sitten poimitaan tiivistelmästä vastauksia opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin. (Tuomi – Sarajärvi 2009: 103.) Induktiivinen aineiston analyysi eli aineistolähtöisen laadullisen sisällönanalyysi, sopii keräämämme haastatteluaineiston analyysiin. Induktiivisessa aineiston analyysi on kolme vaiheinen prosessi: pelkistäminen, ryhmittely (klusterointi) ja teoreettisten käsitteiden luominen (abstrahointi). Analysoinnin vaiheet kuvaamme kuviossa 1.

KUVIO 1. Aineistolähtöisen sisällönanalyysin eteneminen (Tuomi – Sarajärvi 2009: 109).

Haastattelujen kuunteleminen ja aukikirjoitus sana sanalta

kirjoittamalla äänitetyjä haastatteluja tarkasti venäjän ja somalina kielellä. Sen jälkeen käännsimme haastattelumateriaalin suomeksi niin, että kaikki ryhmäjäsenet tietäisivät haastateltavien vastauksia tutkimuskysymyksiimme. Käännöksen jälkeen kirjoitettua aineistoa venäläisistä oli 4 sivua ja somalialisista 3 sivua.

Tutustuttuamme ja luettuamme molempiin haastattelu materiaaliin, valitsimme tutkimuskysymyksiimme vastaavia ilmaisuja/lauseita ja keräsimme ne yhteiseen Word pohjaan, johon loimme kahdet eri sarakkeet venäläis- ja somalin- kielen vastauksille. Pelkistimme alkuperäisilmaistusta eli tiivistimme ilmaistusta ja samalla olimme valinneet samaa aihepiiriä käsittelevät pelkistetyt ilmaukset, joista yhdistelemällä muodostui teoreettiset käsitteet eli alaluokat. Yhdistämällä alaluokat saimme muodostettua yläluokan, joka kuvasi alaluokkien sisällön.

Pelkistämisen voi olla informaation tiivistämistä pilkkomista osiin ja se ohjasi opinnäytetyömme tutkimuskysymykset. Aineiston ryhmittelyssä aineistosta kirjataan alkuperäi-

silmänsä ja ne käydään tarkasti läpi. Aineistosta etsitään samankaltaisia tai eroavaisuuksia kuvaavia käsitteitä. Abstrahointi eli teoreettisen käsitteiden luonti seuraa ryhmittelyä, jossa muodostetaan alkuperäisistä ilmaisuista johtopäätöksiä ja teoreettisia käsitteitä. (Tuomi - Sarajärvi 2009: 103-111.)

Kuvaamme aineiston analyysiesimerkin taulukossa 1.

Taulukko 1. Esimerkki taulukko. Mitä perhevalmennus merkitsee maahanmuuttajataustaisille miehille?

Alkuperäisilmaukset	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka=Pääluokka
<i>Mahdollisuus osallistua vaimon kanssa. Osallistuminen perhevalmennukseen lisää halukkuutta jakaa äidin raskausaikaa enemmän.</i>	Perhevalmennukseen osallistuminen lisää halukkuutta jakaa äidin raskausaikaa enemmän yhdessä	Yhdistävä	Perhevalmennuksen merkitys vanhemmille
<i>Perhevalmennusta järjestetään raskaana olevalle naiselle ja hänen puolisolleen. Täällä annetaan tietoa raskaudesta, kerrotaan, miten raskaus etenee ja annetaan ajantasaista ja uutta tietoa. Kyllä se merkitsi paljon minulle, halusin olla raskaana olevan puolisoni tukena ja osoittaa, että tuleva lapsemme on tärkeä. Ensimmäisen lapsen saaneena sain</i>	Perhevalmennus merkitsi paljon, halusi olla tukena raskaana olevalle puolisolleen	Puolison tuki	

<i>tärkeää ohjausta täältä.</i>			
<i>Tiedättekö, sain vaimoni kanssa tosi paljon uutta tietoa. Minun vaimollani oli paljon kysymyksiä raskaudesta. Sitten kun menimme perhevalmennukseen, sieltä hän sai vastaukset omiin kysymyksiinsä.</i>	Sai vaimonsa kanssa paljon uutta tietoa perhevalmennuksessa Sai vastauksia kysymyksiinsä	Ajankohtainen tieto	
<i>Perhevalmennuksesta onkin paljon hyötyä, jos ei ole aikaisempaa kokemusta lasten kasvatuksesta.</i>	Perhevalmennuksesta paljon hyötyä vanhemmille	Hyödynnettävyys	
<i>Valmennus on aiheellinen, en itse tiennyt, että siihen voisi osallistua. Ei meille kerrottu valmennuksesta, kun kävimme neuvolassa, ei ainakaan tule mieleen. Olin halunnut osallistua siihen, jos minulla olisi mahdollisuutta siihen.</i>	Kokee perhevalmennuksen aiheelliseksi	Aiheellisuus	

Taulukko 2. Esimerkki taulukko. Mitkä tekijät vaikuttavat maahanmuuttajamiesten perhevalmennukseen osallistumiseen?

Alkuperäisilmaukset	Pelkistetty ilmaus	il-	Alaluokka	Yläluokka=pääloukka
----------------------------	---------------------------	------------	------------------	----------------------------

<p><i>En ole saanut tietoa koskien perhevalmennusta.”</i></p> <p><i>Perhevalmennus ei ole ollut tuttu juttu minulle en ole kuulluut siitä.</i></p> <p><i>Ei meille kerrottu valmennuksesta, kun kävimme neuvolassa, ei ainakaan tule mieleen.</i></p>	<p>Isän tiedon saanti perhevalmennuksesta on ollut vähäistä.</p> <p>Isällä ei ollut tietämystä perhevalmennuksesta.</p> <p>Perhevalmennusta ei mainittu isälle neuvolakäynnin yhteydessä</p>	<p>Tiedon-saanti ja tie-tämys per-hevalmen-nuksesta on olut vä-häistä.</p>	<p>Riittämättömän tiedon saanti perhevalmennuksesta.</p>
<p><i>On aiheellinen minä itse en tiennyt siitä mitään ja olen nyt kiinnostunut siitä.</i></p> <p><i>Vaimoni sanoi, että tule minun kanssani mukaan, niin tulinkin mukaan.</i></p> <p><i>Kun vaimo oli raskaana neuvolassa sanottiin voitte osallistua valmennukseen ja vaimoni halusi mennä niin meni hänen mukanaan tukemaan häntä.</i></p>	<p>Isä koki perhevalmennuksen aiheelliseksi</p> <p>Puoliso halusi saada isä mukaan perhevalmennukseen.</p> <p>Isä halusi olla vaimon tukena raskauden aikana</p>	<p>Halu tukea puolisoa raskauden aikana</p>	<p>Isien halu tukea puolisoaan raskauden aikana.</p>

Taulukko 3. Esimerkki taulukko 3. Perhevalmennuksen osallistumista estäviä tekijöitä

Alkuperäisilmaukset	Pelkistetty ilmaus	Alaluokat	Yläluokat=pääloukat
<i>Tein paljon töitä eikä minulla ollut aikaa. Asuimme vielä kaukana. En voinut</i>	Tein paljon työtä eikä ei ollut riittävästi aikaa. Pitkän	Ajanpuute	Ajanpuutteen ja pitkän etäisyyden takia

<i>osallistua eikä puolisoni halunnut mennä yksin.</i>	etäisyyden takia vaimo halusi minut mukaan.	Etäisyys	ei osallistuttu perhevalmennukseen.
<i>Meillä Venäjällä kasvatetaan lapsia eri tavalla kuin täällä. En oikein uskaltanut mennä perhevalmennukseen Suomessa. Mitä jos siellä kerrotaan väärää asioita. Tai en sano väärää asioita vaan ehkä ne eivät ole minun oppimaan kasvatukseen sopivia.</i>	Venäjällä kasvatetaan lasta eri tavoilla. Tämän takia en uskaltanut mennä perhevalmennukseen.	Erilainen kasvatus Rohkeuden puute Uudet asiat	Pelko osallistua perhevalmennukseen oman kasvatuksen erilaisuuden takia
<i>En ole osallistunut perhevalmennukseen koska saamani tieto siitä oli vähäistä.</i>	En saanut riittävästi tietoa perhevalmennuksesta	Tiedon riittämätön saanti	
<i>Työaikojeni takia olen yleensä kiireinen, mutta olisin järjestänyt aikaa perhevalmennukselle ja osallistunut siihen yhdessä vaimoni kanssa, jos olisin tiennyt mitä se sisältää.</i>	Työajat ovat kiireet. Jos saisin tietoa perhevalmennuksesta, menisin vaimoni kanssa.		Neuvolatyöntekijä ei maininnut perhevalmennuksesta mitään
<i>Neuvolassa se nainen, joka siellä oli töissä ei kertonut perhevalmennuksesta tarkemmin, en muista mainitsiko hän perhevalmennusta ollenkaan meille.</i>	Neuvolatyöntekijä ei maininnut perhevalmennuksesta mitään.		
<i>En ole saanut mitään tietoa koskien perhevalmennusta, ei asiasta mainittu</i>	Ei kerrottu perhevalmennuksen sisällöstä		

<i>mulle ollenkaan eikä edes kerrottu, mitä se on ja ketä varten.</i>			
---	--	--	--

5 Opinnäytetyön tulokset

Opinnäytetyön tarkoitus oli saada tietoa ja monipuolista kokemusta venäläis- ja somalialaisien osallistumisesta perhevalmennukseen. Esittelemme tulokset vastauksina kolmeen tutkimuskysymykseen.

5.1 Perhevalmennusvideo somalin- ja venäjänkielisille isille

Kaikki videot löytyvät venäläiseltä verkkosivulta Yandex, johon pääsee ainoastaan videolle tarkoitetulla linkillä. Videot löytyvät myös Youtubesta.

Video on tehty kolmella eri kielellä, somaliaksi, venäjäksi ja suomen kielellä videon linkki löytyy liitteenä opinnäytetyön lopussa (liite 12).

Videon suunnittelussa teimme videon käsikirjoituksen (liite 13).

5.2 Videon itsearvioinnin tulokset

Esittelemme alla videon itsearvioinnin tulokset seitsemän terveyden edistämisen aineiston laatukriteerin (Rouvinen – Wilenius 2007) avulla.

Kriteeri 1. Aineistolla on konkreettinen ja selkeä terveys-hyvinvointitavoite. Aineistomme liittyy venäläis- ja somalialaisien perhevalmennukseen vähäiseen osallistumiseen. Aineiston tavoitteena on kertoa isille omalla äidinkielellään perhevalmennuksen tärkeydestä ja saada heitä innostumaan osallistumisesta siihen. Meidän videomme palvelevat yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan tavoitteita. Videoiden otsikot ovat selkeät ja auttavat ymmärtämään videoiden kokonaisuuden. Videot sisältävät vain ajankohtaista tietoa ja kyseisillä aineistoilla pyritään oikeudenmukaisuuteen, avoimuuteen, ihmisarvon kunnioittamiseen ja yhteiskunnalliseen vastuuseen. Saaneiden palautteiden avulla voimme todentaa, että kyseiset videot johtavat suotuisiin tuloksiin.

Kriteeri 2. Aineisto välittää tietoa terveyden taustatekijöistä. Aineistomme kertoo, kuka järjestää Suomessa perhevalmennusta, kuka sitä tarjoaa ja missä.

Kriteeri 3. Aineisto antaa tietoa keinoista, joilla saadaan aikaan muutoksia elämänoloissa tai käyttäytymisessä. Saaneiden palautteiden avulla voimme todentaa, että videomme vahvistivat kohderyhmän halukkuutta osallistua perhevalmennukseen. Varsinkin niiden kohdalla, kennellä ei ollut aikaisempaa kokemusta perhevalmennuksesta. Kyseisillä videoilla pyritään motivoimaan ja kannustamaan.

Kriteeri 4. Aineisto on voimaannuttava ja motivoi yksilöitä/ ryhmiä terveyden kannalta myönteisiin päätöksiin. Videomme eivät sisällä vuorovaikutteisia kysymyksiä/väittämiä. Videoiden sisältö kuitenkin vahvistaa tunnetta, että pystyy hallitsemaan tilanteen ja löytämään ratkaisuja, mm. kertomalla, että perhevalmennus ei ole pakollinen vaan suositeltava.

Kriteeri 5. Sivusto palvelee käyttäjäryhmän tarpeita. Kohderyhmiä on kaksi, venäläisiä ja somalialaisia isiä ja heidän molempien kulttuureita on kunnioitettu videon tekemisessä, mm. videossa olevissa kuvissa on sekä venäläisiä että somalialaisia pareja. Videoissa on myös riittävästi konkreettisia esimerkkikuvia. Videossa kiinnitetty huomioon mahdolliseen kielenmuuriin, jonka takia mainittu oikeuden tulkin saamiseen, jos tilanne sitä vaatii. Asioita esitimme lyhyesti ja johdonmukaisesti.

Kriteeri 6. Aineisto herättää mielenkiinnon ja luottamusta sekä luo hyvän tunnelman. Videon tekemiseen käytetty tieto on ajantasaista, näyttöön perustuva ja asiantuntijoiden tarkastama. Tietoja otimme vain luotettavista lähteistä.

Kriteeri 7. Aineistossa on huomioitu julkaisuformaanin, aineistomuodon ja sisällön edellyttämät vaatimukset. Videoiden tekniset vaatimukset soveltuvat kohderyhmälle, videot ovat selkeät ja johdonmukaiset. Videoiden linkit ovat ajantasaisia ja toimivat erilaisilla laitteilla. Videoissa on päivämäärä, milloin videot on tehty, muttei lähteitä merkitty. Lähteinä käytimme opinnäytetyötämme.

5.3 Somalin- ja venäjänkielisten miesten palautteet videosta

5.3.1 Mielenkiinnon videot

Kaikki vastanneet venäläisisät katsoivat videon ja tykkäsivät siitä. He nostivat esille videon olevan kiinnostava ja sisältävän tarpeeksi tietoa. Sen lisäksi kaikki vastaajat korostivat videon monikulttuurisuutta.

Katsoin videon puolisoni kanssa, näytti hyvälle. Kiinnostavaa oli.

Hienot kuvat. Kivaa kun yhdistitte venäläisiä ja somalialaisia. Suomi on monikulttuurinen maa.

Osa somalialaisista katsoi videon etukäteen, mutta näytimme vielä videon kaikille isille haastattelun yhteydessä, ja kaikki antoivat positiivista palautetta siitä.

Video oli erittäin hyvä ja mielenkiintoinen ja videon kautta heräsi mielenkiinto asiaan ja sain myös tietoa, mitä en aikaisemmin ole tiennyt.

5.3.2 Videon hyöty perhevalmennuksesta tietämättömille

Kaikki vastanneet venäläisisät olivat sitä mieltä, että videossa kerrottiin tiivistä kaikki olennaiset asiat ja tietämättömille on hyötyä videosta.

Jotkut ihmiset eivät tiedä ollenkaan, että tällaista järjestetään Suomessa venäläisille omalla äidinkielellään. Silloin tästä videosta heille voi olla hyötyä.

Venäläisisä, joka ei osallistunut perhevalmennukseen, kertoi, että on oppinut uutta katsoamalla videota.

Tietämättömille tosi hyvä video. Olen oppinut itsekin uutta. Olen varma, että monia muitakin miehiä tämä video kannustaisi.

Haastattelun aikana nousi esille myös omien kavereidensa kokemuksia. Venäläisisien mukaan neuvolassa ei kiinnitetä riittävästi huomiota venäläisperheisiin kertomalla perhevalmennuksesta ja tarjoamalla osallistumista perhevalmennukseen. Monille ei kerrottu koko asiasta ollenkaan.

Muutama minun kavereistani ei tiedä perhevalmennuksesta ollenkaan. Heille ei kerrottu neuvolassa tästä mahdollisuudesta, vaikka haluaisivat mennä, jos heitä olisi kutsuttu.

Somalialaisisät kokivat hyötyvänsä videosta ja varsinkin, jos heillä ei ole ollut aikaisempaa tietoa perhevalmennuksesta.

Koen että siitä on paljonkin hyötyä, se lisää tietämystä ei pelkästään perhevalmennuksesta, vaan vauvan tuloon liittyvistä asioista.

Video on hyvä ja tarpeellinen tuleville vanhemmille, ja se lisää tietoa isien oikeutta osallistua lapsen kasvatukseen tasavertaisena vanhempana.

Minusta video oli hyvä, ja tykkäsin kun se oli omalla äidinkielelläni.

Perhevalmennusvideon katsominen ja sen sisällön ymmärtäminen oli helpompaa kuin suullisen tai kirjallisen tiedon saaminen. Videon katsominen omalla äidinkielellä lisäsi somalialaisisien halukuutta saada lisää tietoa perhevalmennuksesta.

5.3.3 Perhevalmennuksen merkitys

Haastateltavat venäläisisät tiesivät, että Suomessa järjestetään perhevalmennusta ja olivat sitä mieltä, että siellä voi saada ammatillista apua ja ajantasaista tietoa raskauteen liittyen ja lapsen hoitoon syntymän jälkeen.

Perhevalmennusta järjestetään raskaana olevalle naiselle ja hänen puolisolleen. Täällä annetaan tietoa raskaudesta, kerrotaan, miten raskaus etenee ja annetaan ajantasaista ja uutta tietoa. Kyllä se merkitsi paljon minulle, halusin olla raskaana olevan puolisoni tukena ja osoittaa, että tuleva lapsemme on tärkeä. Ensimmäisen lapsen saaneena sain tärkeää ohjausta täältä.

Tärkeäksi asiaksi yksi kolmesta vastanneista nosti sosiaalista apua ja suojelua.

Luulen, että perhevalmennuksessa annetaan tietoja jostain lapsen oikeasta kasvattamisesta, varma mahdollisesta sosiaalisesta avusta ja suojelusta.

Osa isistä kokivat saaneet perhevalmennuksesta hyötyä ja tarpeellista tietoa.

Tiedättekö, sain vaimoni kanssa tosi paljon uutta tietoa. Minun vaimollani oli paljon kysymyksiä raskaudesta. Sitten kun menimme perhevalmennukseen, sieltä hän sai vastaukset omiin kysymyksiin.

Haastateltavat somalialaisisät olivat sitä mieltä, että perhevalmennuksesta on hyötyä, jos ei ole ollut aikaisempaa kokemusta lapsista. Perhevalmennuksen merkitys isille on huomattavissa, silloin kun isät saavat mahdollisuuden osallistua perhevalmennukseen yhdessä puolisonsa kanssa.

Perhevalmennuksesta onkin paljon hyötyä, jos ei ole aikaisempaa kokemusta lasten kasvatuksesta.

Mahdollisuus osallistua vaimoni kanssa. osallistuminen perhevalmennukseen lisää halukuutta jakaa äidin raskaus aikaa enemmän.

Somalialais- taustainen isä oli sitä mieltä, että hän olisi osallistunut perhevalmennukseen vaimonsa kanssa, jos hänelle olisi tarjottu osallistumisen mahdollisuutta neuvolassa.

Valmennus on aiheellinen, en itse tiennyt, että siihen voisi osallistua. Ei meille kerrottu valmennuksesta, kun kävimme neuvolassa, ei ainakaan tule mieleen. Olisin halunnut osallistua siihen, jos minulla olisi mahdollisuutta siihen.

5.3.4 Perhevalmennukseen osallistumiseen vaikuttavat tekijät

Motivoimisena perhevalmennukseen osallistumiseen kaikki kolme venäläisisien vastanneista pitivät puolison kannustuksen ja läsnäolon.

Vaimoni ehdotti minulle ja minä suostuin, koska, tiedättekö, halusin kannustaa ja olla mukana mahdollisimman paljon.

Luultavasti joo, kannustus raskauden aikana voi motivoida.

Vaimoni sanoi, että tule minun kanssani mukaan, niin tulit mukaan. Vaimo halusi tietää lapsen kasvatuksen periaatteet Suomessa, ovatko kuinka paljon erilaisia kuin Venäjällä.

Haastatteluun vastanneista osa olivat osallistuneet perhevalmennukseen.

Osallistuin perhevalmennukseen, kun vaimoni odotti ensimmäistä lastamme ja osallistuimme yhdessä siihen.

Somalialaisisät olivat halukkaita osallistua perhevalmennukseen, jos heille olisi tarjottu sitä. Perhevalmennukseen osallistuminen olisi ollut isille merkityksellinen ja tietoa antava kokemus. Somalialaisisät nostivat esille ajan puutetta sekä riittämätöntä tietoa siitä mikä perhevalmennus on ja mitä se sisällyttää.

5.3.5 Perhevalmennukseen osallistumisen estävät tekijät

Perhevalmennuksen osallistumiseen vaikuttavat myös puolison osallistuminen. Syynä oli se, ettei ollut riittävästi aikaa ja puoliso ei halunnut lähteä yksin.

Tein paljon töitä eikä minulla ollut aikaa. Asuimme vielä kaukana. En voinut osallistua eikä puolisoni halunnut mennä yksin.

Osa isistä olivat sitä mieltä, että mahdolliset ennakkoluulot ja venäläis- suomalaiskulttuurien erot saattavat vaikuttaa negatiivisesti osallistumishalukkuuteen.

Ehkä ihmisillä on ennakkoluuloja, että perhevalmennus on tarkoitettu vain naisille. Meillä Venäjällä miehet eivät oikein käy naisten kanssa neuvoloissa, koska ei oikein kuulu kulttuurimme.

Meillä Venäjällä kasvatetaan lapsia eri tavalla kuin täällä. En oikein uskaltanut mennä perhevalmennukseen Suomessa. Mitä jos siellä kerrotaan vääriä asioita. Tai en sano vääriä asioita vaan ehkä ne eivät ole minun oppimaan kasvatukseen sopivia.

Venäläisisät nostivat esille myös sitä, että ovat saaneet liian vähän tietoa perhevalmennuksesta.

En ole osallistunut perhevalmennukseen koska ei minulle kerrottu siitä.

En ole osallistunut perhevalmennukseen koska saamani tieto siitä oli vähäistä.

Osa isistä ei tuonut mitään mahdollisia esteitä osallistumiseen.

Minulla ei ollut mitään esteitä miksi en tulisi ikinä perhevalmennukseen vaan itse ei halunnut mennä vaimoni kanssa sinne eikä minun vaimoni vaatinut mitään.

Riittävän tiedonpuute sekä tieto siitä, mitä perhevalmennus sisältää, on estänyt somalialaisien osallistumista perhevalmennukseen.

Työaikojeni takia olen yleensä kiireinen, mutta olisin järjestänyt aikaa perhevalmennukselle ja osallistunut siihen yhdessä vaimoni kanssa, jos olisin tiennyt mitä se sisältää.

Neuvolassa se nainen, joka siellä oli töissä ei kertonut perhevalmennuksesta tarkemmin, en muista mainitsiko hän perhevalmennusta ollenkaan meille.

En ole saanut mitään tietoa koskien perhevalmennusta, ei asiasta mainittu mulle ollenkaan eikä edes kerrottu, mitä se on ja ketä varten.

Somalialais- taustainen isä mainitsi sen, että monet somali isät ymmärtävät perhevalmennuksen koskevan vain äitejä, ja isät ovat jättäneet osallistumatta siihen, sillä heille ei ole korostettu neuvolan kautta perhevalmennuksen tärkeyttä molemmille vanhemmille.

5.4 Yhteenveto tuloksista

Haastattelimme kolmea venäläis- ja kolmea somalialaisisää perhevalmennuksen liittyvissä asioissa. Venäläisistä isistä kaksi osallistui perhevalmennukseen ja somalialaisista isistä yksi. Kuitenkin osa heistä oli sitä mieltä, etteivät saaneet riittävästi tietoa ja kannustusta osallistua perhevalmennukseen neuvolassa. Sekä venäläiset että somalialaiset isät nostivat esille omien kulttuurien ja suomalaisen kulttuurin välissä olevia eroja, kuten esimerkiksi sitä, ettei Venäjällä tai Somaliassa järjestetä perhevalmennusta ja se on uusi asia heille Suomessa. Niille, jotka osallistuivat perhevalmennukseen, jäi siitä hyvä ja informatiivinen kokemus ja he suosittelevat myös muille. Oman äidinkielen tärkeys tuli esille haastattelujen aikana. Vaikka venäläis- ja somalialaisisät osasivat suomea, halusivat käydä perhevalmennuksen kuitenkin omalla äidinkielellään.

Perhevalmennuksessa käyneet osallistuivat siihen, koska halusivat viettää mahdollisimman paljon aikaa vaimon kanssa, kannustaa vaimoa ja olla myös läsnä.

Perhevalmennukseen osallistumista estäneet tekijät olivat riittämätön tieto ja kannustus neuvolassa, ajan puute, kulttuurien väliset erot ja oman kulttuurin ennakkoluulot, kuten esimerkiksi se, että neuvolassa käyminen, ei kuulu miehen rooliin.

Kaikki haastateltavat tykkäsivät tehdystä videostamme ja kokivat sen olevan hyödyllinen perhevalmennuksesta tietämättömille. Haastattelujen aikana nousi esille videon monikulttuurisuuden huomiointi. Ne, jotka eivät käyneet perhevalmennuksesta, kiinnostuivat siitä ja he kokivat videon hyödylliseksi.

6 Pohdinta

6.1 Kehittämistyön ja sen tulosten pohdinta

Opinnäytetyöprosessimme etenemiselle haasteena oli venäläisen ja somalialaisen kulttuureiden vaikutus suhtautumisesta haastatteluun. Sekä venäläisillä että somalialaisilla isillä oli erilaisia ennakkoluuloja, jotka vähensivät halukkuutta osallistua haastatteluun. Aluksi oli vaikeata löytää haastateltavia, koska suurin osa tuttavista ei ollut edes kuullut perhevalmennuksesta, vaikka olivat neuvolassa käyneet. Kertoivat saaneensa esitteitä, joista ei tarkemmin selitetty mitään neuvolakäynneillä. Venäläisistä halukkaita oli paljon, mutta ei kukaan heistä halunnut, että heidän ääntään nauhoitettaisiin. Ihmiset pelkäsivät, että heihin liittyvää materiaalia käytettäisiin väärin tarkoituksin, vaikka heille oli kerrottu heidän oikeuksistaan ja salassapitovelvollisuudestamme. Tämä saattoi johtua viattomasta tietämättömyydestä. Moni venäläistaustaisista kieltäytyi osallistumisesta kerrottamme, että lähetämme postitse suostumuslomakkeet allekirjoitettavaksi. Kun käytimme lumipallomenetelmää, halukkaita haastatteluun löytyivät paremmin ja myös olivat valmiita allekirjoittamaan tarvittavia papereita.

Somalialaisista halukkuus osallistua haastatteluun oli vaihtelevaa, suurena tekijänä oli se, että miehillä oli omia ennakkoluuloja perhevalmennuksesta ja siitä mikä se on. Tämä taas pohjautuu eri kulttuuriin, terveystietoon ja kielellisiin eroihin. Haastattelun aikana nousi esille myös, ettei perhevalmennusta järjestetä Somaliassa. Opinnäytetyömme tarkoituksena oli selvittää isien tietämystä Suomessa järjestettävästä perhevalmennuksesta. Perhevalmennus käsite oli isille vieras, ja luomamme video perhevalmennuksesta auttoi luomaan isille käsityksen siitä mitä perhevalmennus on ja kuka sitä järjestää.

6.2 Opinnäytetyön luotettavuus

Tieteellinen tutkimus pyrkii tuottamaan hyvin luotettavaa tietoa tutkittavasta ilmiöstä (Kylmä - Juvakka 2007: 127). Luotettavuutta täytyy arvioida, koska se on välttämätöntä

tutkimustoiminnan, tieteellisen tiedon ja sen hyödyntämisen kannalta. (Kylmä - Juvakka, 2007: 127.) Käytimme tietokantoja Medic, Cinalh, sekä haimme lähteissä mainituista kirjoista tietoa sekä netistä mm. THL:n, Väestöliiton sekä HEL:n sivuilta teoriatietoa. Tutkimme tietoa kriittisesti monesta eri lähteestä, sekä suomeksi että englanniksi. Käytimme useita hakusanoja haettaessa tietoa, maahanmuuttaja, perhevalmennus, puolison tuki, isien tuki, terveydenhoitaja, kätilö, monikulttuurisuus. Englanniksi haimme myös tietoa sanoilla, family coaching, multi-culture. Arviomme opinnäytetyötämme Guba ja Lincolnin (1981 ja 1985) esitettyjen kvalitatiivisen tutkimuksen kriteerien mukaan kuten uskottavuus, siirrettävyys, riippuvuus ja vahvistettavuus (Kankkunen - Vehviläinen – Julkunen 2010: 160).

Kuvasimme tuloksia mahdollisimman selkeällä kielellä vääristämättä niin, että lukijan on helpoin ymmärtää tutkimuksen sisältö. Heti opinnäytetyön suunnitelmavaiheessa rajasimme aiheen selkeästi. Esitimme tuloksia myös taulukkoina, josta selkenee etenemisjärjestys. Luotettavaksi tutkimuksen tekee pieni haastatteluun osallistuva henkilömäärä, näin kokosimme suoria lainauksia opinnäytetyöhömmä. Saatuja tietoja ei voi yleistää koskemaan näitä kahta maahanmuuttajaryhmää, koska haastateltavien määrä on pieni. Omat mielipiteemme ja tulkintamme jätimme pois niin, että haastattelusta saadut tulokset kuvasimme haastateltavien omin sanoin. (Kankkunen - Vehviläinen – Julkunen 2010: 160.) Vaikka meillä oli venäjän ja somalin kieltä osaavia tutkijoita, jotkin sanomat ja sanat oli vaikea kääntää suomeksi tekstiksi. Pyrimme mahdollisimman luotettavasti saada ne käännettyä vääristämättä sanomaa, tämä saattaa olla seikka mikä heikentää luotettavuutta.

6.3 Opinnäytetyön eettisyys

Noudatimme opinnäytetyön kaikissa vaiheissa tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) ohjeistusta hyvästä tieteellisestä käytännöstä.

Otimme muiden tutkijoiden ja opiskelijoiden työn ja saavutukset asianmukaisella tavalla huomioon viittaamalla heidän julkaisuihinsa asianmukaisella tavalla. Laadimme opinnäytetyöstä tiedotteen (liite 2, 3 ja 4). Tiedote tehtiin kolmella kielellä eli somaliaksi, venäjäksi ja suomeksi, ja se sisälsi tiedon tutkimuksesta, joihin kutsuimme halukkaita vapaaehtoisia osanottajia.

Ennen haastattelun alkua kerroimme jokaiselle haastateltavalle tutkimuksen tavoitteesta, menetelmistä, tutkimuksesta saadusta hyödystä ja minimoidaan haitat ja riskit. Jokaisella haastateltavalla oli oikeus kieltäytyä tutkimukseen osallistumisesta tai perua osallistumistaan missä vaan vaiheessa kertomatta syytä. Haastateltavalla oli myös oikeus keskeyttää haastattelu kertomatta syytä. Saimme vapaasta tahdosta annettavan kirjallisen suostumuksen noudattaen salassapitovelvollisuutta (liite 2,3 ja 4). Kerroimme myös henkilökohtaisesti jokaiselle haastateltavalle salassapitovelvollisuuden pitämisestä (liite 11). Jokaista haastateltavaa kunnioitettiin taustasta riippumatta ja arvostettiin heidän erilaisuuttansa. (Kankkunen - Vehviläinen – Julkunen 2010: 174-176.) Haastateltavan äidinkieli ja kulttuurinsa on otettu huomioon, kun hänet on kohdattu (ym.785/1992, 3§).

6.4 Opinnäytetyön tulosten hyödynnettävyys

Opinnäytetyömme tarkoitus oli selvittää somali- ja venäläistaustaisien isien osallistumista perhevalmennukseen. Maahanmuuttajataustaisten terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä tutkimuksia ja juuri perhevalmennusta käsitteleviä tutkimuksia löytyi paljon. Tulosten perusteella toivomme, että neuvolassa kerrottaisiin tarkemmin perhevalmennuksesta ja kannustettaisiin siihen osallistumiseen. Jokaisella on henkilökohtaiset syyt olla osallistumatta ja sitä täytyy kunnioittaa. Emme kuitenkaan voi yleistää kuuden haastateltavan perusteella, ettei neuvolassa kerrottaisi laajemmin perhevalmennuksesta. Kielimuuri saattaa myös olla osasy siihen, ettei perhevalmennukseen osallistuta näissä kahdessa kulttuurissa.

Perhevalmennuksen kehittämisessä suurin haaste on yhteen sovittaa perheiden tiedon tarve sekä tunnistaa perheiden tarvitsema tuki. Toivomme, että maahanmuuttajataustaiset perheet saisivat saman hyödyn perhevalmennuksesta, kuin kanta suomalaiset. Haastattelun pohjalta isien tieto perhevalmennuksesta ei ollut laaja. Videoiden myötä toivomme, että kynnys osallistua perhevalmennukseen madaltuisi. Isillä oli halukuutta osallistua valmennukseen ja puolison tukeminen raskauden aikana motivoi isiä osallistumaan perhevalmennukseen. Tekemämme video lisäsi mielenkiintoa perhevalmennusta kohtaan. Tulevaisuudessa neuvoloissa voisi hyödyntää erilaisia verkkomateriaaleja, joihin on helppo päästä käsiksi ja niistä olisi hyötyä asiakkaalle. Toiveenamme olisi hyödyntää tuottamaamme videota neuvoloissa, sillä koemme sen tukevan ammattilaisen

ja maahanmuuttaja-asiakkaan välistä viestintää. Terveystenhoitaja voisi työssään hyödyntää videota näyttämällä sen asiakkaalle, jotka haluavat saada enemmän tietoa perhevalmennuksesta. Video toimisi myös hyvänä työkaluna terveydenhoitajalle tilanteissa missä tulkki ei ole osallisena neuvolakäynnillä, sillä video on käännetty suomen kielestä somalin- ja venäjän kielille. Ehkä tulevaisuudessa videot saadaan käännettyä useimmille muillekin kielille.

6.5 Oman osaamisen arviointi

Henkilökohtaisena tavoitteenamme oli kehittyä ammatillisesti ja oppia haastattelemaan omalla äidinkielellämme. Olemme tyytyväisiä opinnäytetyömme tuotoksiin eli videoon ja haastateltavien vastauksiin opinnäytetyömme kysymyksiin.

Opinnäytetyö oli meille kaikille ensimmäinen toteuttamamme tutkimus. Opinnäytetyö antoi meille hyvää kokemusta haastattelumateriaalin keräämisestä, sen analysoimisesta ja opinnäytetyön toteuttamisesta.

Lähteet

Asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 380/2009. Annettu Helsingissä 28.5.2009.

Armanto, Annukka – Koistinen, Paula (toim.) 2007. Neuvolatyön käsikirja. Helsinki: Tammi.

Brady, Sue – Glynn, Patricia – Scott, Dorothy 2001: 28. New mother groups as a social network intervention: consumer and maternal and child health nurse perspectives. <https://docgo.net/info-doc.html?utm_source=new-mother-groups-as-a-social-network-intervention-consumer-and-maternal-and-child-health-nurse-perspectives>.

Helsingin kaupunki. Sosiaali- ja terveys toimiala. Neuvolan perhevalmennus. Verkko-dokumentti. <<https://www.hel.fi/sote/fi/palvelut/palvelukuvaus?id=4048>>. Luettu 15.1.2019.

Helsingin kaupunki. Sosiaali- ja terveystoimiala. Perhevalmennus Helsingissä. Verkko-dokumentti. <<https://www.hel.fi/sote/perheentuki-fi/raskaus-ja-synnytys/palvelut-raskausaikana/perhevalmennus-sa/perhevalmennus-helsingissa>>. Luettu 9.1.2019

Hirsjärvi, Sirkka – Hurme, Helena 2000. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Yliopistopaino.

Innokylä 2013. Maahanmuuttajien perhevalmennus. Verkkodokumentti. Päivitetty 29.4.2013. <<https://www.innokyla.fi/web/malli207246>>. Luettu 15.1.2019

Kankkunen, Päivi – Vehviläinen-Julkunen, Katri 2010. Tutkimus hoitotieteessä. Helsinki: WSOY

Kankkunen, Päivi - Vehviläinen-Julkunen, Katri 2013. Tutkimus hoitotieteessä. Helsinki: Sanoma pro oy

Koski, Pirjo 2014. Somaliperheiden perhevalmennuksen kehittäminen toimintatutkimuksen keinoin Suomessa. Saatavilla sähköisesti: <<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/42963/978-951-39-5608-0.pdf?sequence=2&isAllowed=y>>.

Koski, Pirjo 2015. Laadulliset tutkimus menetelmät. Verkkodokumentti<https://moodle.metropolia.fi/pluginfile.php/669398/mod_folder/content/0/A%20%20Laadulliset%20tutkimusmenetelm%C3%A4t%20_%20esitys%2001.pptx?forcedownload=1>. Luettu 10.1.2019.

Laaninen, Katri – Lukka, Kirsi 2008. Kontulan vauvaperhehanke 2005-2007. Varhaisen tuen hanke. Raportti. Saatavilla myös sähköisesti. <<https://docplayer.fi/8012368-Kontulan-vauvaperhehanke.html>>.

Laaninen, Katri – Lukka, Kirsi 2008. Maahanmuuttajien perhevalmennus, Ryhmäsuunnittelu. <<https://www.innokyla.fi/documents/207247/70d6ac23-1293-4201-b42d-4cbc12df7215>>. Verkkodokumentti. Luettu 16.1.2019.

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992. Annettu Helsingissä 17.8.1992

Lepola, Susanna 2017. Monikulttuurinen perhevalmennus ammattilaisten kokemana. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden tiedekunta. Hoitotiede. Saatavilla sähköisesti: <<https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/101396/gradu07376.pdf?sequence=1>>.

Malin, Maili – Suvisaari, Jaana 2014. Maahanmuuttajien terveys ja hyvinvointi. Teoksessa Pakaslahti, A. – Huttunen, M. (toim.) Kulttuuri ja lääketiede. Saatavilla myös sähköisesti: <https://www.researchgate.net/publication/230616394_Maahanmuuttajien_terveys_ja_hyvinvointi>.

Peda 2018a. Monikulttuurisuuden kohtaaminen kansalaisopistoissa koulutusmateriaali 2018. Suomen väestönkehitys ja maahanmuutto. Verkkodokumentti. <<https://peda.net/kol/foorumi/m/mkk/t3mst>>. Luettu 30.9.2019.

Peda 2018b. Monikulttuurisuuden kohtaaminen kansalaisopistoissa koulutusmateriaali 2018. Kotouttaminen Suomessa. Verkkodokumentti. <<https://peda.net/kol/foorum/m/mkk/t3mst>>. Luettu 30.9.2019.

Pietilä-Hella, Riitta 2010. A tutkimuksia 29. Tuntemattomista verstaistuttavaksi. Esi-koisäitien ja -isien perhevalmennusprosessi Espoon uudentyyppisessä perhevalmennuskokeilussa. Juvenes Print Oy. Tampere. Saatavilla myös sähköisesti: <http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/141040/A_29_ISBN_9789524931151.pdf?sequence=4&isAllowed=y>.

Rouvinen-Wilenius, Päivi 2007. Tavoitteena hyvä ja hyödyllinen terveystaineisto. Kriteeristö aineiston tuotannon ja arvioinnin tueksi. Saatavilla sähköisesti: <https://www.researchgate.net/publication/232569631_Tavoitteena_hyva_ja_hyodyllinen_terveysaineisto>.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Perhevalmennus. Verkkodokumentti. Päivitetty 11.9.2018. <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/peruspalvelut/aitiys_ja_lastenneuvola/aitiysneuvola/perhevalmennus>. Luettu 11.1.2019.

Tilastokeskus 2017a. Syntyvyys. Verkkodokumentti. <<https://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/perheet/syntyvyys.html>>. Luettu 9.1.2019.

Tilastokeskus 2017b. Ulkomaan kansalaiset. Verkkodokumentti. <<https://www.tilastokeskus.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa/ulkomaan-kansalaiset.html>>. Luettu 9.1.2019.

Tuomi, Jouni – Sarajärvi, Anneli 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Työ- ja elinkeinoministeriö. Maahanmuuttajien kohtaaminen. Maahanmuuttajien kohtaaminen edellyttää yhdenvertaisuutta ja yhteistyötä. Verkkodokumentti. <<https://tem.fi/maahanmuuttajien-kotouttaminen>>. Luettu 28.10.2019.

Seitamaa-Hakkarainen, Piritta 2014. Kvalitatiivinen sisällönanalyysi Sisällön analyysin keskeisiä piirteitä. Verkkodokumentti. <<https://metodix.fi/2014/05/19/seitamaa-hakkarainen-kvalitatiivinen-sisallon-analyysi/>>. Luettu 30.8.2019.

Vilka, Hanna 2005. Tutki ja kehitä Helsinki: Tammi.

Vehviläinen-Julkunen, Katri 1996. Perhevalmennus perheiden tukena. Neuvolan asiakkaiden arviointia sisällöstä ja käytetyistä menetelmistä. Hoitotiede 8 (1). 3–10.

Vertio, Harri 2003. Terveysten edistäminen. Helsinki: Tammi.

Väestöliitto. Maahanmuuttajat. Verkkodokumentti. <http://www.vaestoliitto.fi/tieto_ja_tutkimus/vaestontutkimuslaitos/tilastoja/maahanmuuttajat/>. Luettu 12.1.2019.

Väestöliitto 2016. Maahanmuuttajat. Uusi opas maahanmuuttaja-asiakkaan kohtaamisiin. Verkkodokumentti. <<http://www.vaestoliitto.fi/monikulttuurisuus/?x29403=5854341>>. Luettu 30.9.2019.

WoMBH-net 2017. About. Verkkodokumentti. <<https://wombhnet.wordpress.com/>>. Luettu 11.01.2019.

Benjamin Tissot. Royalty free music from Bensound 2012-2020. Tenderness. Saatavilla myös sähköisesti: <<https://www.bensound.com/royalty-free-music/2>>.

Tutkimusaineiston aineistokehys

Tekijä, vuosi, maa	Tutkimuksen tarkoi- tus	Kohderyhmä (otos)	Aineiston ke- ruu ja analy- sointi	Päätulokset
Lepola, Susanna. 2017. Suomi.	Tarkoituksena oli kuvata monikulttuurisen perhevalmennuksen toteuttamiseen liittyviä kokeuksia terveydenhuollon ammattilaisten näkökulmasta ja miten monikulttuurista perhevalmennusta tulisi heidän mielestään kehittää.	Tutkimusaineisto kerättiin haastatteleamalla fokusryhmähaastatteluin julkisella, yksityisellä ja kolmannella sektorilla toimivia monikulttuurista perhevalmennusta toteuttavia terveydenhuollon ammattilaisia, osanottajina oli 11 naista.	Aineisto analysoitiin induktiivisella sisälönanalyysillä laadullisen tutkimuksen kriteerein.	Tulokset osoittavat, että monikulttuurisessa perhevalmennuksessa perheiden yksilöllisten tarpeiden huomioiminen on olennaista ja perheiden ohjauksessa tarvitaan moninaisia resursseja. Ammattilaisilla on monenlaisia monikulttuurista perhevalmennusta edistäviä valmiuksia ja halua kehittyä työssään. Eri-laiset haasteet ovat tärkeää tiedostaa monikulttuurista perhevalmennusta kehitettäessä, ja ammattilaisten koulutuksessa tulisi kiinnittää huomiota valmiuksiin kohdata monikulttuurisia perheitä

OPINNÄYTETYÖNTIEDOTE SEKÄ SUOTUMUSLOMAKE

Olemme Metropolian terveydenhoitaja- ja kättilöopiskelijoita. Teemme opinnäytetyötä, jonka tarkoituksena on selvittää somalialais- ja venäläisisien tietämystä perhevalmennuksesta. Etsimme venäjän- ja somalian kielisiä isiä haastateltaviksemme, saadaksemme tietoa opinnäytetyöhömmme.

Haluamme tietää mitä mieltä olette perhevalmennuksesta, osallistuitte siihen tai ette. Haastattelun tarkoituksena on saada myös kiinni epäkohdista, mitkä eivät innostaneet perhevalmennukseen osallistumiseen, vaikka teillä olikin tietoa siitä etukäteen. Opinnäytetyössämme on 3 kysymystä, jotka ohjaavat sen kulkua. 1) Mitä perhevalmennus merkitsee maahanmuuttajataustaisille miehelle? 2) Mitkä tekijät vaikuttavat perhevalmennukseen osallistumiseen? 3) Mitkä tekijät estävät perhevalmennukseen osallistumisen?

Opinnäytetyömme tavoitteena on tuottaa tietoa venäläis- ja somalialaisperheille, joita odottaa perhevalmennus tulevaisuudessa. Toivomme, että tiedon avulla saamme perheet osallistumaan aktiivisemmin perhevalmennukseen. Pyrimme myös saadulla tiedolla kannustamaan neuvolantyöntekijöitä aktiivisempaan perhevalmennuksen tarjoamiseen. Tarjoamme myös osana opinnäytetyötämme kaikille venäläis- ja somalialaisille videon perhevalmennuksesta omalla äidinkielellään eli venäjäksi ja somaliaksi.

Opinnäytetyömme on osa Metropolian ja Childbearing Migrant Women in Europe- hanketta, jonka tavoitteena on parantaa maailmaa vaikuttamalla raskaana olevien ja synnyttävien ja synnyttäneiden maahanmuuttajanaisten, vastasyntyneiden ja koko perheen terveyteen ja hyvinvointiin.

Osallistuminen on vapaaehtoista. Haastattelu toteutuu sovituissa paikoissa tai puhelimitse. max. 1 tunti. Haastattelu voidaan toteuttaa venäjän, somalian tai suomen kielellä ja haastattelijana toimii tämän opinnäytetyön tekijät. Nauhoitamme haastattelut äänityslaitteella, jotta pystymme hyödyntämään niitä kootessamme opinnäytetyötämme. Äänityksiä hyödynnetään vain opinnäytetyön koosteessa, ne poistetaan tämän jälkeen. Noudatamme salassapitovelvollisuutta, joka sinetöidään sopimuksella.

Haastatteluun osallistumisen voit peruuttaa missä vaiheessa vaan opinnäytetyön toteuttamisen aikana ilman syytä. Henkilöllisyytesi pysyy vain haastattelijan tiedossa, eikä sitä mainita missään kohtaa opinnäytetyötämme. Opinnäytetyössä voi olla sanomaasi, mutta ne mainitaan ilman nimeäsi. Jos sinulla herää kysymyksiä liittyen opinnäytetyöhömmme, vastaamme mielellämme. Jos haluat osallistua haastatteluun, voit allekirjoittaa liitteenä olevan suostumuslomakkeen.

Ystävällisin terveisin,

Terveystenhoitajaopiskelija

Kätilöopiskelija

Riina Ilander

Anastasiia Saberi (venäjä)

Riina.ilander@metropolia.fi

Anastasia.Saberi@metropolia.fi

Terveystenhoitajaopiskelija

Yasmin Jama(somalia)

Yasmin.jama@metropolia.fi

**SUOSTUMUSLOMAKE VENÄLÄIS- JA SOMALIALAISISEN PERHEVALMENNUSTA
KOSKEVAAN HAASTATTELUUN****(haastateltavan kappale)**

Minua on pyydetty osallistumaan Riina Ilanderin, Anastasiia Saberin ja Yasmin Jaman toteuttamaan haastattelun, jonka tarkoituksena on vastata opinnäytetyöhön liittyviin haastattelukysymyksiin. Olen lukenut ja ymmärtänyt saamani kirjallisen tiedotteen. Tiedotteesta olen saanut riittävän selvityksen opinnäytetyöstä ja sen tarkoituksesta ja sen yhteydessä suoritettavasta tietojen keräämisestä, käsittelystä ja luovuttamisesta. Tiedotteen sisältö on kerrottu minulle myös suullisesti, minulla on ollut mahdollisuus esittää kysymyksiä ja olen saanut riittävän vastauksen kaikkiin haastattelua koskeviin kysymyksiini.

Minulla on ollut riittävästi aikaa harkita osallistumistani tutkimukseen. Olen saanut riittävät tiedot oikeuksistani, opinnäytetyön tarkoituksesta ja sen toteutuksesta. Ymmärrän, että osallistumiseni on vapaaehtoista. Olen selvillä siitä, että voin peruuttaa tämän suostumukseni koska tahansa syytä ilmoittamatta. Tiedän, että tietojani käsitellään luottamuksellisesti eikä niitä luovuteta sivullisille. Olen tietoinen siitä, että mikäli keskeytän osallistumiseni tai peruutan suostumukseni, minusta saamat tiedot poistetaan, jos opinnäytetyötä ei ole julkaistu vielä.

Allekirjoituksellani vahvistan osallistumiseni tähän haastatteluun ja suostun vapaaehtoisesti tähän opinnäytetyön haastatteluun.

Osallistujan nimi

Päivämäärä

Allekirjoitus

Suostumus vastaanotettu

Haastattelijan nimi

Päivämäärä

Allekirjoitus

SUOSTUMUSLOMAKE VENÄLÄIS- JA SOMALIALAISISEN PERHEVALMENNUSTA KOSKEVAAN HAASTATTELUUN

(opinnäytetyöntekijän kappale)

Minua on pyydetty osallistumaan Riina Ilanderin, Anastasiia Saberin ja Yasmin Jaman toetuttamaan haastatteluun, jonka tarkoituksena on vastata opinnäytetyöhön liittyviin haastattelukysymyksiin. Olen lukenut ja ymmärtänyt saamani kirjallisen tiedotteen. Tiedotteesta olen saanut riittävän selvityksen opinnäytetyöstä ja sen tarkoituksesta ja sen yhteydessä suoritettavasta tietojen keräämisestä, käsittelystä ja luovuttamisesta. Tiedotteen sisältö on kerrottu minulle myös suullisesti, minulla on ollut mahdollisuus esittää kysymyksiä ja olen saanut riittävän vastauksen kaikkiin haastattelua koskeviin kysymyksiini.

Minulla on ollut riittävästi aikaa harkita osallistumistani tutkimukseen. Olen saanut riittävät tiedot oikeuksistani, opinnäytetyön tarkoituksesta ja sen toteutuksesta. Ymmärrän, että osallistumiseni on vapaaehtoista. Olen selvillä siitä, että voin peruuttaa tämän suostumukseni koska tahansa syytä ilmoittamatta. Tiedän, että tietojani käsitellään luottamuksellisesti eikä niitä luovuteta sivullisille. Olen tietoinen siitä, että mikäli keskeytän osallistumiseni tai peruutan suostumuksen, minusta saamat tiedot poistetaan, jos opinnäytetyötä ei ole julkaistu vielä.

Allekirjoituksellani vahvistan osallistumiseni tähän haastatteluun ja suostun vapaaehtoisesti tähän opinnäytetyön haastatteluun.

Osallistujan nimi

Päivämäärä

Allekirjoitus

Suostumus vastaanotettu

Haastattelijan nimi

Päivämäärä

Allekirjoitus

ПРИГЛАШЕНИЕ НА УЧАСТИЕ В ДИПЛОМНОЙ РАБОТЕ И АНКЕТА НА СОГЛАСИЕ

Мы являемся студентами факультетов акушерства и фельдшерства института Метрополия. Мы делаем дипломную работу, целью которой является намерение выяснить, насколько хорошо информированы сомалийские и русские папы о подготовке семьи к рождению первого малыша. Мы ищем русских и сомалийских пап для интервью, чтобы получить необходимую нам информацию для нашей дипломной работы.

Нам не терпится узнать ваше мнение о рождении первого малыша и подготовке семьи к этому знаменательному событию, принимали ли вы в нём участие. Также целью интервью является получение информации о том, по каким причинам у вас не было желания принимать участие в подготовке. Наша дипломная работа включает в себя три вопроса:

1. Что perhevalmennus (подготовка семьи к рождению первого малыша) значит для иностранных мужчин?
2. Что влияет на участие в подготовке?
3. Что препятствует участию в подготовке?

Задача нашей дипломной работы заключается в получении необходимой информации для русских и сомалийских семей, которые в ней нуждаются. Мы надеемся, что при помощи данной информации мы сможем повлиять на активность семей в принятии участия в подготовке рождению первого малыша. Также мы стремимся к тому, чтобы работники женской консультации, используя полученную информацию, мотивировали и консультировали семьи. Предлагаем всем сомалийским и русским папам видео об подготовке семьи к рождению первого малыша на своих родных языках, русском и сомалийском.

Данная дипломная работа была выполнена под руководством Метрополия и” Childbearing Migrant Women in Europe”. Целью работы была поставлена необходимость информирования иностранцев: беременных, рожениц и семей, планирующих первого ребенка, что сделает их пребывание в Финляндии более комфортным и безопасным. Так же важно проинформировать и местных граждан, которые остаются в неведении и лишают себя и свою семью всех преимуществ данной программы.

Участие добровольное. Интервью проводится в назначенном месте или по телефону, длительностью не более одного часа. Интервью можем провести на русском, сомалийском или финском языке и будет записываться на диктофон, чтобы использовать полученную информацию при сборке дипломной работы. Мы несем полную ответственность за записи интервью, и даём гарантию, что они будут использованы только в рамках данной дипломной работы, после чего будут успешно удалены. Все конфиденциально и подтверждается договором.

Участие в интервью можете отменить в любое время без каких-либо причин. Личные данные останутся у нас на руках в течении определенного времени, и они не будут упомянуты в работе. В дипломной работе могут быть использованы ваши слова, но без вашего имени. Если у вас появятся какие-то вопросы касаясь нашей дипломной работы, с удовольствием на них ответим. Если вы хотите принять участие в интервью, подпишите нижеуказанные бумаги.

С уважением,

Ученица факультета фельдшерства

Ученица факультета фельдшерства

Риина Иландер (финский язык)

Ясмин Яма (сомалийских язык)

Riina. llander@metropolia.fi

Yasmin.Jama@metropolia.fi

АНКЕТА НА СОГЛАСИЕ ДЛЯ УЧАСТИЯ В ИНТЕРВЬЮ (ОСТАЕТСЯ ВАМ)

Риина Иландер, Анастасия Сабери и Ясмин Яма попросили меня принять участие в интервью, цель которого ответить на вопросы касаясь их дипломной работы. Я прочитал(а) их письменное приглашение и полностью его понял(а). Из приглашения я получил(а) достаточно информации о дипломной работе и ее целях, а также о том, как и какие данные будут собираться и обрабатываться. Мне также рассказано устно содержание приглашения и у меня была возможность предоставить вопросы и получить ответы на них касаясь дипломной работы.

У меня было достаточно времени обдумать участие в интервью. Я получил(а) достаточно информации о своих правах, целях дипломной работы и о том, как она будет осуществляться. Я понимаю, что участие добровольное. Я знаю, что могу отменить участие в любое время без указания причины. Знаю, что мои данные будут обрабатываться конфиденциально и их не будет нигде, кроме данной дипломной работы. Я понимаю, что если я прерву участие, данные обо мне удалят, если дипломная работа еще не закончена и не опубликована.

Подписываясь, подтверждаю свое участие в данном интервью и соглашаюсь на добровольное участие в интервью данной дипломной работы.

Имя участника(цы)

Дата

Подпись

Согласие принято

Интервьюер

Дата

Подпись

АНКЕТА НА СОГЛАСИЕ ДЛЯ УЧАСТИЯ В ИНТЕРВЬЮ (ОСТАЕТСЯ НАМ)

Риина Иландер, Анастасия Сабери и Ясмин Яма попросили меня принять участие в интервью, цель которого ответить на вопросы касаясь их дипломной работы. Я прочитал(а) их письменное приглашение и полностью его понял(а). Из приглашения я получил(а) достаточно информации о дипломной работе и ее целях, а также о том, как и какие данные будут собираться и обрабатываться. Мне также рассказано устно содержание приглашения и у меня была возможность предоставить вопросы и получить ответы на них касаясь дипломной работы.

У меня было достаточно времени обдумать участие в интервью. Я получил(а) достаточно информации о своих правах, целях дипломной работы и о том, как она будет осуществляться. Я понимаю, что участие добровольное. Я знаю, что могу отменить участие в любое время без указания причины. Знаю, что мои данные будут обрабатываться конфиденциально и их не будет нигде, кроме данной дипломной работы. Я понимаю, что если я прерву участие, данные обо мне удалят, если дипломная работа еще не закончена и не опубликована.

Подписываясь, подтверждаю свое участие в данном интервью и соглашаюсь на добровольное участие в интервью данной дипломной работы.

Имя участника(цы)

Дата

Подпись

Согласие принято

Интервьюер

Дата

Подпись

QOEALKA KU SAABSA TABABARKA QOYASKA

Waxaan nahay ardayda kalkaaliyayaasha caafimaadka iyo umulisooyinka Waxaan sameyneynaa qoraal ujeedadeedu tahay waa sidee aqoonta Soomaalida iyo Ruushka ee ku saabsan tababbarka qoyska. Waxaan rabnaa inaan ogaano sida aad u aragto tababarka qoyska. Waxaa jira 3 su'aalood oo ku saabsan tababarka qoyska. Su'aalaha oo ah, Maxuu tababarka qoyska ku micneynayaa? Waa maxay arrimaha saameeya ka qaybgalka tababbarka qoyska? Maxay yihiin waxyaabaha kaa horjoogsanaya ka qaybgalka tababbarka qoyska? Tababarka qoyska waxaay ujeedadiisu tahay inay macluumaad siiso qoysaska Ruush iyo kuwa Soomaalida ah ee rajeynaya tababbarka qoyska ee mustaqbalka. Waxaan rajeyneynaa in macluumaadkani ka caawin doono qoysaska inay si firfircoon uga qaybqaataan tababarka qoyska. Waxaan sidoo kale u isticmaalnaa macluumaadka aan bixino si aan ugu dhiirigelino la taliyayaasha ruga daryeelka hooyada uurka leh si ay ugu firfircoonadan xagga bixinta tababarka qoyska. Sidoo kale, iyada oo qayb ka ah aragtidayada, waxaan bixinnaa dhammaan fiidiyowayada Ruushka iyo kuwa Soomaaliga ah ee ku saabsan tababbarka qoyska ee afkooda hooyo, Ruushka iyo Soomaaliga.

Qoraalka ku saabsan tababarka qoyska waxuu ka mid yahay Metropolitan ja Childbearing Migrant Women in Europe- oo ujeeddadiisu tahay la saameynaayo caafimaadka iyo ladnaanta haweenka uurka leh iyo hooyooyinka umusha ee dhalay.

Kaqaybqaadashadu waa ikhtiyaari wareysiga wuxuu ka dhacayaa meesha lagu heshiiyay ama taleefonka. Wareysiga waxaa lagu sameyn karaa af ruush, af soomaali ama finnish. Saacad wareysiga waa ugu badnaan hal saaq, waad joojin kartaa kaqeybgalkaaga waraysiga waqti kasta, laakiin waqti lagu gudajiro howlaha dhameys-tirka sheekadaada. Aqoonsigaaga lagumana sheegaayo marnaba, haddii aad qabtid wax su'aalo ah oo ku saabsan wareysiga, waad waydiin kartaa qofka kaa qaadayo wareysiga.

Salaan wanaagsan.

Ardayada bixinayaan wareysiga oo ah.

Riina Ilander

Riina.ilander@metropolia.fi

Anastasiia Saberi

Anastasia.Saberi@metropolia.fi

Yasmin Jama

Yasmin.jama@metropolia.fi

FOOMKA OGOLAANSHAHA WARAYSI KU SAABSAN TABABBARKA QO-YASASKA SOOMAALIYEED

Waxaa la iga codsaday inaan ka qeyb galo Riina Ilanderin, Anastasiia Saberin ja Yasmin Jaman. Wareysiga ku saabsan tababarka qoyska ee Filand. Qofga ka qayb qaadanayo wareysiga, magaciisa iyo aqoonsiga lama bixinayo.

Waxaan fursad u helay in ay su'aalo ku weydiiyaan oo ku saabsan waraysiga, aan an ka helo jawaabo ku igu filan oo ku saabsan su'aalaha oo dhan. Waxaan helay waqti igufilan oo aan ku fikiro inaan kaqaybqaato wareysiga. Waxaan helay macluumaad ku filan oo ku saabsan xuquuqdayda, ujeedada wareysiga. Waxaan fahamsanahay in kaqeybgalkaygu uu yahay mid ikhtiyaari ah. Waan ogahay in si qarsoodi ah aqoonsiga ka qaybgalaha wareysiga loola dhaqmi doono oo aan loo shaacin doonin dadka sad-dexaad.

Saxeexaygayga, waxaan ku xaqiijinayaa kaqeybgalkayga waraysigan oo aan ikhtiyaar u ahay ogolaanshaha wareysiga sheekada.

Mgacaagda

Maalinta

Saxeexa

Oggolaanshaha la helay

Magacada

Maalinta

Saxeexa

FOOMKA OGOLAANSHAHA WARAYSI KU SAABSAN TABABBARKA QO-YASASKA SOOMAALIYEED

Waxaa la iga codsaday inaan ka qeyb galo Riina Ilanderin, Anastasiia Saberin ja Yasmin Jaman. Wareysiga ku saabsan tababarka qoyska ee Filand. Qofga ka qayb qaadanayo wareysiga, magaciisa iyo aqoonsiga lama bixinayo.

Waxaan fursad u helay in ay su'aalo ku weydiiyaan oo ku saabsan waraysiga, aan an ka helo jawaabo ku igu filan oo ku saabsan su'aalaha oo dhan. Waxaan helay waqti igu filan oo aan ku fikiro inaan kaqaybqaato wareysiga. Waxaan helay macluumaad ku filan oo ku saabsan xuquuqdayda, ujeedada wareysiga. Waxaan fahamsanahay in kaqeybgalkeygu uu yahay mid ikhtiyaari ah. Waan ogahay in si qarsoodi ah aqoonsiga ka qaybglaha wareysiga loola dhaqmi doono oo aan loo shaacin doonin dadka sad-dexaad.

Saxeexaygayga, waxaan ku xaqiijinayaa kaqeybgalkayga waraysigan oo aan ikhtiyaar u ahay ogolaanshaha wareysiga sheekada.

Mgacaagda

Maalinta

Saxeexa

Oggolaanshaha la helay

Magacada

Maalinta

Saxeexa

TAUSTATIEDOLOMAKE SUOMEKSI

1. Minkä ikäinen olette?

- 18-29
- 30-39
- 40-60

2. Kuinka kauan olette asuneet Suomessa?

- Syntynyt Suomessa
- 0-3 vuotta
- 4-6 vuotta
- 6-9 vuotta
- 10 vuotta tai enemmän

3. Mikä on koulutustasustanne?

- Peruskoulu tai vähemmän
- Ammattikoulu- tai ylioppilastutkinto
- Alempi korkeakoulututkinto
- Ylempi korkeakoulututkinto tai yliopistotutkinto

4. Missä olette suorittaneet tutkintonne?

- Suomessa
- Omassa kotimaassa
- Jossain muualla

5. Kuinka monta lasta teillä on?

- Puoliso odottaa esikoista
- 1-2
- 3-4
- 5 tai enemmän

6. Oletteko tällä hetkellä...

- Opiskelija
- Työtön
- Määräaikaisessa työsuhteessa
- Vakituksessa työsuhteessa

TAUSTATIETOLOMAKE VENÄJÄKSI

1. Сколько вам лет?

- 18-29
- 30-39
- 40-60

2. Как долго вы живете в Финляндии?

- Родился(ась) в Финляндии
- 0-3 года
- 4-6 лет
- 6-9 лет
- Больше 10 лет

3. Какое ваше образование?

- Начальная школа или меньше
- Колледж или 11(12) классов
- Кандидат
- Магистр или выше

4. Где вы получали свое образование?

- В Финляндии
- В своей стране
- В другом месте

5. Сколько у вас детей?

- В ожидании первого малыша
- 1-2
- 3-4
- 5 или больше

6. В данный момент...

- Учусь
- Безработный(ая)
- Непостоянная работа
- Постоянная работа

TAUSTATIETOLOMAKE SOMALIAKSI**1. Da'dee ayaad tahay?**

- 18-29
- 30-39
- 40-49

2. Mudo intee leeg ayaad daganeyd Finland?

- Finland baan ku dhashay
- 0-3 sano
- 4-6 sano
- 6-9 sano
- 10 sano ama ka badan

3. Waa maxay asalka waxbarashadaadu?

- Dugsiga hoose ama ka var
- Shahaadada xirfadda ama dygsiga sare
- Shahaadada bachelor
- Shahaadada masterka ama heerka jaamacadeed

4. Halkee ku dhammaysay shahaadadaada?

- Finland
- Dalkaaga hooyo
- Meel kale

5. Immisa carruur ah ayaad leedahay?

- 0-1
- 1-2
- 3-4
- 5 ama ka badan

6. Hada miyaad

- Arday
- Shago la'aan
- Shago ku meelgaar
- Xiriir shago oo joogto ah

HAASTATTELURUNKO SUOMEKSI

1. Kuvaile, mitä perhevalmennus sinun/teidän mielestäsi tarkoittaa?
2. Mitä perhevalmennus merkitsee juuri sinulle/teille/perheellesi?
3. Mikä saa sinut/teidän osallistumaan raskaana olevan puolisoasi kanssa perhevalmennukseen?
4. Mitkä tekijät estävät sinua/teistä osallistumasta raskaana olevan puolisoasi kanssa perhevalmennukseen?
5. Mitä mieltä olit/olitte videosta?
6. Koetteko videosta olevan hyötyä perhevalmennuksesta tietämättömille?

HAASTATTELURUNKO VENÄJÄKSI (НА РУССКОМ)

1. Опишите, что такое perhevalmennus? (Курсы для родителей, которые ждут своего первого малыша)
2. Что данные курсы означают для вас/вашей семьи?
3. Какие вещи мотивируют вас принимать участие в данных курсах со своей беременной женой?
4. Почему вы не можете принять участие в данных курсах? Что препятствуют этому?
5. Какое у вас впечатление о видео?
6. Вы считаете, что видео является полезным для тех, кто незнаком с данными курсами?

HAASTATTELURUNKO SOMALIAKSI

1. Ma ogtahay waxa tababarada qoys ee Finland ay tahay?
2. Ma taqaanaa cidda bixisa tababbarka qoyska?
3. Waxaad dooneysaa inaad ogaato macnaha waxbarista qoysku?
4. Ma ka qayb qaadatay tababbarka qoyska?
5. Fideowga maxaad ka dareentay?
6. Miyaad u aragtaa fiidiyowgan mid waxtar u leh tababaridda qoyska qof wax hore ooga ogeyn tababarka qoyska?

Tietoa opinnäytetyöhön osallistuvalla

Olet osallistumassa Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n opintoihin kuuluvan opinnäytetyöhön.

Tämä seloste kuvaa, miten henkilötietojasi käsitellään tutkimuksessa.

Tähän tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit myös halutessasi keskeyttää osallistumisesi tutkimukseen. Jos keskeytät osallistumisesi, ennen keskeytystä kerättyä aineistoa voidaan kuitenkin käyttää tutkimuksessa. Tässä tietosuojaselosteessa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia sinulla on ja miten voit vaikuttaa tietojesi käsittelyyn.

1. Opinnäytetyön rekisterinpitäjä

Opiskelija: Anastasiia Saberi, Riina Ilander, Yasmin Yama

Osoite: Myllypurontie 1, 00920 Helsinki

Puhelinnumero: Saberi , Ilander, Yama

Sähköpostiosoite: Anastasiia.Saberi@metropolia.fi

Riina.Ilander@metropolia.fi

Yasmin.Jama@metropolia.fi

Yhteyshenkilöt tutkimusta koskevissa asioissa: Anastasiia Saberi, Riina Ilander, Yasmin Jama ja

Metropolian tietosuojavastaava Tuulia Aarnio

Sähköposti: tuulia.aarnio@metropolia.fi, tietosuojavastaava@metropolia.fi

Puhelin: +358 40 844 0690

2. Kuvaus opinnäytetyöstä ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Opinnäytetyömme aihe on ”Venäläis- ja somalialaisien osallistuminen perhevalmennukseen.” Opinnäytetyön tarkoituksena on kuvailla venäläis- ja somalialaismiesten osallistumista ja tietämystä perhevalmennuksesta terveyden edistämisen näkökulmasta. Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa perhevalmennuksen ja koulutuksen kehittämiseksi. Aiomme tuottaa kaikille somalin kielisille ja venäjän kielisille lyhyen videon perhevalmennuksesta, jossa kerrotaan mitä se on, mitä se sisältää ja miksi isien osallistuminen perhevalmennukseen on tärkeää.

Tietoja kerätään haastattelemalla vapaaehtoisia. Haastattelun tavoitteena on tuottaa monipuolisia näkökulmia tutkittavasta aiheesta. Käymme haastateltavien kanssa avointa keskustelua. Tulkkia ei käytetä, koska voimme toteuttaa keskustelun suomen, venäjän tai somalian kielellä. Tutkittavien suostumuksella nauhoitamme keskustelut puheen sitä väristämättä. Näin toteutusvaiheessa saatetaan aineistot kirjoitettavaan muotoon. Ennen haastattelun alkua muistutetaan vielä kerran äänityslaitteen käytöstä suullisesti.

Tietoinen suostumus menettelyn vuoksi kerätään henkilöiden nimi. Nämä tiedot kerätään suostumuslomakkeesta. Muita henkilötietoja ei kerätä. Henkilötiedot säilytetään opiskelijoiden Riina Ilanderin, Anastasiia Saberin ja Yasmin Jaman hallussa olevassa lukitussa kaapissa. Suostumuslomakkeella kerätyt henkilötiedot hävitetään opinnäytetyön hyväksymisestä kahden viikon kuluttua arvosanan oikaisupyynnön määräajan umpeuduttua ja jos oikaisupyynnö tehdään viimeistään kuuden viikon kuluttua.

3. Opinnäytetyön tekijät

Nimi: Anastasiia Saberi, Riina Ilander, Yasmin Jama

Osoite: Myllypurontie 1, 00920 Helsinki

Sähköpostiosoite: Anastasiia.Saberi@metropolia.fi

Riina.llander@metropolia.fi

Yasmin.Jama@metropolia.fi

4. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Metropolia ammattikorkeakoulun tietosuojavastaava on Tuulia Aarnio.

Sähköposti: tuulia.aarnio@metropolia.fi, tietosuojavastaava@metropolia.fi

Puhelin: +358 40 844 0690 (kiireellisissä asioissa aina soitto tietosuojavastaavalle)

5. Opinnäytetyön suorittajat

Opinnäytetyön aikana kerättyjä henkilötietoja käsittelevät vain opinnäytetöiden tekijät.

6. Opinnäytetyön aihe ja kesto

Opinnäytetyön nimi: Venäläis- ja somalialaisien osallistuminen perhevalmennukseen

Kertatutkimus   Seurantatutkimus

Henkilötietojen käsittelyn kesto:

Henkilötiedot käsitellään vuoden 2019 aikana, viimeistään kahden viikon sisällä opinnäytetyön hyväksymisestä.

Kerätyt henkilötiedot hävitetään opinnäytetyön hyväksymisestä kahden viikon kuluttua arvosanan oikaisupyynnön määräajan umpeuduttua ja jos oikaisupyynnö tehdään viimeistään kuuden viikon kuluttua.

7. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

- tutkittavan suostumus
- rekisterinpitäjän lakisääteisen veloitteen noudattaminen
- yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö:
  - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi
  - tutkimusaineistojen arkistointi
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen

Mikä oikeutettu etu on kyseessä?

8. Mitä tietoja keräämme ja tallennamme

Suostumuslomakkeesta kerätään haastateltavan nimi, muita tietoja ei kerätä.

Ennen haastattelua lähetetään/annetaan vapaaehtoisille taustatietolomakkeen, jossa kysytään mm. ikä, Suomessa oloaika, koulutus, lasten määrä. Haastattelun aikana käyttäen haastattelurunkoa, kysymme osallistumisesta perhevalmennukseen ja vapaaehtoisten kokemuksia.

A. Arkaluonteiset henkilötiedot

- Tutkimuksessa/kehittämistoiminnassa tai opinnäytetyössä ei käsitellä arkaluonteisia henkilötietoja.

Tutkimuksessa/kehittämistoiminnassa tai opinnäytetyössä käsitellään seuraavia arkaluonteisia henkilötietoja:

- Rotu tai etninen alkuperä
- Poliittiset mielipiteet
- Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus
- Ammattiliiton jäsenyys
- Geneettiset tiedot
- Biometrinen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten
- Terveys
- Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaan arkaluonteisten tietojen käsittely perustuu seuraavaan oikeusperusteeseen:

- Tutkittavan/osallistujan suostumus
- Tieteellinen tai historiallinen tutkimustarkoitus tai tilastollinen tarkoitus
- Tutkittava/osallistuja on saattanut käsiteltävät arkaluonteiset tiedot julkisiksi
- Muu peruste (mikä?):
- Tutkimuksessa tai kehittämistyössä käsitellään rikostuomiota tai rikkomuksia koskevia tietoja.

10. Mistä henkilötietoja kerätään

Tallennettavat tiedot saadaan kyselylomakkeesta ja suostumuslomakkeesta.

Henkilötiedot kerätään rekisteröidyltä itseltään.

11. Tietojen siirto tai luovuttaminen muille

Luovutetaanko tai siirretäänkö henkilötietoja säännönmukaisesti muille?

Ei

Kyllä

12. Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Luovutetaanko tai siirretäänkö henkilötietoja EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle?

Ei

Kyllä

13. Henkilötietojen suojauksen periaatteet

Tiedot ovat salassa pidettäviä.

Manuaalisen aineiston suojaaminen: manuaalinen aineisto suojataan opiskelijan Riina Ilanderin lukitussa kaapissa, johon on pääsy vain hänellä itsellään. Opinnäytetyön hyväksymisen jälkeen kaikki manuaaliset paperit hävitetään koulun silppuria käyttäen.

Suostumuslomakkeet säilytetään opinnäytetyöntekijän halussa olevassa lukitussa kaapissa.

Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot:

käyttäjätunnus salasana käytön rekisteröinti kulunvalvonta

muu, *mikä*:

Suorien tunnistetietojen käsittely:

Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa

Aineisto analysoidaan suoraan tunnistetiedoin, koska

14. Henkilötietojen käsittely opinnäytetyön päättymisen jälkeen

Tutkimusrekisteri tai muu rekisteri hävitetään

Tutkimusrekisteri tai muu rekisteri arkistoidaan:

ilman tunnistetietoja tunnistetiedoin

Mihin aineisto arkistoidaan ja miten pitkäksi aikaa kirjoita tähän: Kerätyt henkilötiedot hävitetään opinnäytetyön hyväksymisestä kahden viikon kuluttua arvosanan oikaisupyynnön määräajan umpeuduttua ja jos oikaisupyynnön tehdään viimeistään kuuden viikon kuluttua.

—

15. Mitä oikeuksia sinulla rekisteröitynä/tutkittavana on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa, johon voi ottaa yhteyttä on Anastasiia Saberi, Riina Ilander ja Yasmin Jama.

Suostumuksen peruuttaminen (tietosuoja-asetuksen 7 artikla)

Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritettujen käsittelyjen lainmukaisuuteen.

Oikeus saada pääsy tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)

Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi opinnäytetyössäsi ja mitä henkilötietojasi käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.

Oikeus tietojen oikaisemiseen (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetuksen 17 artikla)

Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista seuraavissa tapauksissa:

- a) henkilötietoja ei enää tarvita niihin tarkoituksiin, joita varten ne kerättiin tai joita varten niitä muutoin käsiteltiin
- b) peruutat suostumuksen, johon käsittely on perustunut, eikä käsittelyyn ole muuta laillista perustetta
- c) vastustat käsittelyä (kuvaus vastustamisoikeudesta on alempana) eikä käsittelyyn ole olemassa perusteltua syytä
- d) henkilötietoja on käsitelty lainvastaisesti; tai
- e) henkilötiedot on poistettava unionin oikeuteen tai jäsenvaltion lainsäädäntöön perustuvan rekisterinpitäjään sovellettavan lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi.

Oikeutta tietojen poistamiseen ei kuitenkaan ole, jos tietojen poistaminen estää tai vaikeuttaa suuresti käsittelyn tarkoituksen toteutumista tieteellisessä tutkimuksessa.

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (tietosuoja-asetuksen 18 artikla)

Sinulla on oikeus henkilötietojesi käsittelyn rajoittamiseen, jos kyseessä on jokin seuraavista olosuhteista:

- a) kiistät henkilötietojen paikkansapitävyyden, jolloin käsittelyä rajoitetaan ajaksi, jonka kuluessa opinnäytetyön tekijä voi varmistaa niiden paikkansapitävyyden
- b) käsittely on lainvastaista ja vastustat henkilötietojen poistamista ja vaadit sen sijaan niiden käytön rajoittamista
- c) opinnäytetyön tekijä ei enää tarvitse kyseisiä henkilötietoja käsittelyn tarkoituksiin, mutta sinä tarvitset niitä oikeudellisen vaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi
- d) olet vastustanut henkilötietojen käsittelyä (ks. tarkemmin alla) odottaessa sen todentamista, syrjäyttävätkö rekisterinpitäjän oikeudet perusteet rekisteröidyn perusteet.

Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen (tietosuoja-asetuksen 20 artikla)

(11)

Sinulla on oikeus saada opinnäytetyön tekijälle toimittamasi henkilötiedot jäsennellyssä, yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa muodossa, ja oikeus siirtää kyseiset tiedot toiselle rekisterinpitäjälle opinnäytetyön tekijän estämättä, jos käsittelyn oikeusperuste on suostumus tai sopimus, ja käsittely suoritetaan automaattisesti.

Kun käytät oikeuttasi siirtää tiedot järjestelmästä toiseen, sinulla on oikeus saada henkilötiedot siirrettyä suoraan rekisterinpitäjältä toiselle, jos se on teknisesti mahdollista.

Vastustamisoikeus (tietosuoja-asetuksen 21 artikla)

Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojesi käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun. Tällöin opinnäytetyön tekijä ei voi käsitellä henkilötietojasi, paitsi jos se voi osoittaa, että käsittelyyn on olemassa huomattavan tärkeä ja perusteltu syy, joka syrjäyttää rekisteröidyn edut, oikeudet ja vapaudet tai jos se on tarpeen oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi. Opinnäytetyön tekijä voi jatkaa henkilötietojesi käsittelyä myös silloin, kun sen on tarpeellista yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kohdassa kuvatuista oikeuksista saatetaan tietyissä yksittäistapauksissa poiketa tietosuoja-asetuksessa ja Suomen tietosuojalaissa säädetyillä perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

11

11

(11)

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja@om.fi

11

12

(11)

Linkit perhevalmennusvideoihin suomeksi, somaliaksi ja venäjäksi

Somaliankielinen video <<https://www.youtube.com/watch?v=LHehEauINN8>>

Venäjänkielinen video <<https://www.youtube.com/watch?v=M0V1XPF2AHg0>>

Suomenkielinen video <<https://www.youtube.com/watch?v=q6fmQm1FTHg>>

(11)

Perhevalmennusvideon käsikirjoitus

1. Kuva

- Kuvassa teksti, jossa kerrotaan kenelle Suomessa tarjotaan perhevalmennusta
- Kesto n. 10-20 sekuntia
- Kuvitetaan äiti, joka imettää vauvaa

2. Kuva

- Kuvitetaan synnyttänyt äiti, joka imettää/pitää vauvaa ihokontaktissa
- Kuvassa teksti, jossa jatkoa edellisen kuvan tekstille
- Kesto n. 10 sekuntia

3. Kuva

- Kuvitetaan raskaana oleva nainen, jossa puoliso läsnä
- Kuvassa teksti, jossa kerrotaan, että perhevalmennus on molemmille vanhemmille tarkoitettu ja tulkin saannista
- Kesto n. 10-15 sekuntia

4. Kuva

- kuvitetaan synnytystilanne
- Kuvassa teksti, jossa kerrotaan perhevalmennuksen aiheisälttöä ja tavoitetta
- Kesto n. 15-20 sekuntia

5. Kuva

- Kuvitetaan perhevalmennuksen ohjaustilannetta missä perheitä läsnä
- Kuvassa teksti, jossa kerrotaan 1. ja toisen 2. kerran ajankohdat ja sisällöt
- Kesto n. 15-20 sekuntia

6. Kuva

- Kuvitetaan lasta odottava perhe, tilanteessa läsnä myös hoitaja/fyssari

11

14

(11)

- Kuvassa teksti, jossa kerrotaan mahdollisuudesta fysioterapeutin ja suuhygienistin tapaamiseen
- Kesto n. 15-20 sekuntia

7. Kuva

- Kuvitetaan raskaana oleva nainen ja puoliso
- Kuvassa teksti, jossa kannustetaan perhevalmennukseen osallistumiseen ja kutsutaan mukaan
- kesto n. 5-10 sekuntia

Koko videossa käytetään samaa musiikkia, joka on rauhallinen ja teemaan mukautuva.